VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

VÖRÖS LOBOGÓ

AZ RKP ARAD MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI NÉPTANÁCS LAPJA

XXVII. évfolyam, 8299. szám | Péntek, 1971. november 26. | 4 oldal, 30 bani

Lapunk IV. oldalán

Hazánk képviselőjének felszólalása az ENSZ politikai és biztonsági bizottságában

ROMÁN-JUGOSZLÁV KÖZÖS KÖZLEMÉNY

Nicolae Ceauşescu elvtársnak, a Román Kommunista Párt főtitkárának, Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsa elnökének a meghívására 1971. november 23-án és 24-én baráti látogatást tett Románia Szocialista Köztársaságban Joszip Broz Tito elvtárs, Jugoszlávia Szocialista Szövetségi Köztársaság elnöke, a Jugoszláviai Kommunisták Szövetségének elnöke.

A magas rangu vendégek ez alkalommal megtekintették Temesvár municipiumot, az Electromotor és az Industria Linii iparvállalatot, baráti beszélgetést folytattak a két vállalat munkásaival, technikusaival és mérnökeivel.

A temesvári dolgozók meleg fogadtatásban részesitették a magas rangu vendégeket, elevenen kifejezésre juttatták a román—jugoszláv kapcsolatokat jellemző kölcsönös barátság és tisztelet érzelmeit.

A látogatás folyamán Nicolae Ceauşescu, a Román Kommunista Párt főtitkára, Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsának elnöke és Joszip Broz Tito, Jugoszlávia Szocialista Szövetségi Köztársaság elnöke, a Jugoszláviai Kommunisták Szövetségének elnöke megbeszélést folytatott Temesvárott. A megbeszéléseken részt vettek:

Román részről a következő elvtársak: Ion Gheorghe Maurer, az RKP KB Végrehajtó Bizottságának és Állandó Elnökségének tagja, Románia Szocialista Köztársaság Minisztertanácsának elnöke; Paul Niculescu-Mizil, az RKP KB Végrehajtó Bizottságának és Állandó Elnökségének tagja, a KB titkára; Ilie Verdeţ, az RKP KB Végrehajtó Bizottságának és Állandó Elnökségének tagja, a Minisztertanács első alelnöke; Emil Drăgănescu, az RKP KB Végrehajtó Bizottságának tagja, a Minisztertanács alelnöke, a román—jugoszláv gazdasági együttmüködési vegyesbizottság román elnöke; Corneliu Mănescu, az RKP KB tagja, külügyminiszter; Vasile Vlad, az RKP KB póttagja, az RKP KB osztályvezetője; Ion Florescu, az RKP KB póttagja, az RKP KB osztályvezetője; Constantin Mitea, az RKP KB póttagja, az RKP KB tanácsosa; Vasile Şandru Románia Szocialista Köztársaság Jugoszlávia SzSZK-beli nagykövete és Gheorghe Colţ külügyminisztériumi igazgató.

Jugoszláv részről a következő elvtársak: Gemal Bjedics, Jugoszláviai Szocialista Szövetségi Köztársaság Szövetségi Végrehajtó Tanácsának elnöke; Dragoszlav Markovics, Szerbia Szocialista Köztársaság Gyülésének elnöke, Jugoszlávia Szocialista Szövetségi Köztársaság Elnökségének tagja; Sztane Dolanc, a Jugoszláviai Kommunisták Szövetsége Elnöksége Végrehajtó Bürójának soros elnöke; Mirko Tepavac szövetségi külügyminiszter, a Jugoszláviai Kommunisták Szövetsége Elnökségének tagja; Dusan Gligorjevics, a Szövetségi Végrehajtó Tanács tagja, a román—jugoszláv gazdasági együttmüködési vegyesbizottság jugoszláv elnöke; Iso Nyegovan, Jugoszlávia Szocialista Szövetségi Köztársaság nagykövete Románia Szocialista Köztársaságban; Marko Vrhonec, a köztársasági elnök kabinet főnök-helyettese: Milos Milovszki, a köztársasági elnök külügyi tanácsosa; Gyuro Vukolics, a szövetségi Külügyminisztérium igazgatója; Murat Agovics, a szövetségi Külügyminisztérium tanácsosa.

A barátság, a szivélyesség, a teljes megértés és a kölcsönös bizalom légkörében lefolyt megbeszéléseken a két elnök véleménycseréjét folytatott a Románia Szocialista Köztársaság és Jugoszlávia Szocialista Szövetségi Köztársaság közötti, a Román Kommunista Párt és a Jugoszláviai Kommunisták Szövetsége közötti barátság és együttmüködés további elmélyitéséről, a nemzetközi kapcsolatok időszerü kérdéseiről, valamint a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom kérdéseiről. Tájékoztatták egymást a két ország eredményeiről, sikereiről és jövőbeli fejlődéséről és véleménycserét folytattak Románia és Jugoszlávia tapasztalatáról a szocializmus épitésében.

I.

Nicolae Ceauşescu és Joszip Broz Tito elnökök rendkivüli megelégedéssel emelték ki, hogy a hagyományos román—jugoszláv barátság, amely a két ország népeit összefüző történelmi kapcsolatokon és a nemzeti függetlenségért, a társadalmi haladásért vivott közös harcukon épül, ma, amikor Románia és Jugoszlávia a szocialista társadalmat épiti, szüntelenül és sokoldaluan virágzik.

Ugy értékelték, hogy az 1970. november 3-án és 4-én lezajlott Brdo-Kranj-i találkozó óta, Románia Szocialista Köztársaság és Jugoszlávia Szocialista Szövetségi Köztársaság, a Román Kommunista Párt és a Jugoszláviai Kommunisták Szövetsége közötti kétoldalu együttmüködés bővült és tartalmilag gazdagodott; intenzivebbek és gyümölcsözőbbek lettek a két párt és kormány, az intézmények, párt- és állami, társadalmi és gazdasági szervek és -szervezetek közötti találkozók és véleménycserék. Ezt az együttmüködést, amely hiven tanusitja a két szuverén szocialista ország teljes jogegyenlőségét és jószomszédságát, a magas foku kölcsönös megértés, bizalom és tisztelet jellemzi.

A két ország együttmüködése jelentős eredményeket ért el politikai, gazdasági, kulturális, müszaki-tudományos téren, közlekedési, konzuli és határövezeti, mezőgazdasági, vizgazdálkodási, turisztikai, egészségvedelmi és más területeken. Ujabb egyezményeket, szerződéseket és más kétoldalu megállapodásokat kötöttek. Ugyszintén jelentős haladást értek el a tömeg- és társadalmi szervezetek, a helyi párt- és állami szervek közötti közvetlen együttmüködés fejlesztésében. A két elnök ajánlotta ezeknek az együttmüködési formáknak a bővitését, amelyek hivatottak hozzájárulni a kölcsönös jobb megismeréshez és közeledéshez.

Nicolae Ceauşescu elnök és Joszip Broz Tito elnök megkülönböztetett nagyrabecsüléssel állapitotta meg a gazdasági kapcsolatok fejlesztésében és sokrétü kiépitésében elért eredményeket és kidomboritotta: az árucsere magas foku növekedése — ami 1972-ben körülbelül 150 millió dollárra rug, vagyis meghaladja a hosszulejáratu kereskedelmi egyezményben 1975-re megjelölt szintet —, a termelési kooperáció és szakositás számottevő bővitése, a román—jugoszláv bankkonzorcium megalakitásáról szóló megállapodás, valamint a müszaki-tudományos együttmüködés stabilitást kölcsönöző a gazdasági kapcsolatoknak, kedvező feltételeket teremt ezek szüntelen, sokoldalu fejlesztéséhez.

A két elnök nagy megelégedéssel nyilatkozott arról, hogy a vaskapui hidroenergetikai és hajózási rendszer közös épitési munkálatai zárószakaszba léptek, s nagyrabecsüléssel szólt a román és jugoszláv munkások, technikusok és mérnökök, vagyis azok tevékenységéről, akik hozzájárultak e nagy objektum — a sikeres együttmüködés és jószomszédság példája — határidő előtti megvalósitásához. A hatalmas objektum nagy jelentőségü a két ország nemzetgazdasága szempontjából és gyökeresen javitja a hajózási viszonyokat a Duna e szektorában. A két elnök az objektum jelentőségét hangsulyozva megállapodott, hogy részt vesz a munkálatok befejezése alkalmából rende-

(Folytatása a IV. oldalon)

A helyiiparban is időszerű

A jövő évben gyártandó termékek leszerződése

A vállalatok termelőképességének szerződésekkel való lefedése egymagában még nem jelenti azt, hogy a vállalati munka értéket hoz majd létre és képes lesz társadalmunk bizonyos mennyiségi és minőségi igényét kielégiteni. De ennek egyik biztositéka. A szerződés ugyanis előlegezett bizalmat is jelent, amelyet aztán a törvény pecsétel meg.

Szocialista gazdaságunkban a szükségletek kielégitésére termelünk. Kiindulópontot tehát az igények megszületésének kell jelentenie. Ezért engedélyezi a törvény csak olyan termékek gyártását, amelyeket a szállitó előzőleg megrendelt.

Év végéig gazdasági egységeink között a legtöbb árueladási-átvételi szerződés lejár. A jövő éviek megkötésének pedig nemcsak a késztermékek értékesitése, hanem a nyersanyagbeszerzés és sokszor a munkaerő-biztositás szempontjából is meghatározó jellegük van.

Egy hónappal az uj tervidőszak kezdete előtt a termelőkapacitás lekötését vizsgáltuk meg a megye helyiiparában. Ebben a jelentős szektorban, amely mind a lakosság szükségleteit kielégitő cikkek gyártásában, mind pedig a köztársasági vállalatokkal való együttmüködésben számottevő forrás.

A Megyei Helyiipari Igazgatóság adatai szerint a hét megyei helyiipari vállalatban a jövő évben gyártandó termékeknek közel 56 százaléka kötöttek eddig szerződést. Ez a termékek összességére vonatkozik. A külpiacra irányuló áruk leszerződési aránya ezzel szemben lényegesen kisebb, mintegy 27 százalék. A két legfontosabb árutermelő vállalatban, a Progresul és az Electrometal megyei helyiipari vállalatban a leszerződött termékek aránya 58, illetve 33 százalék. Az idő előrehaladottságát tekintve, ez nem mondható megfelelőnek.

A Progresul vállalat termékei ebben az esztendőben több kiállitáson és árubemutatón szerepeltek sikerrel. Az V Áruminta Kiállitáson például dijat nyert a vállalat Progresul elnevezésü nappaliszoba butorgarniturája, amely az elkövetkező év egyik ujfajta terméke lesz. Ugyancsak dijat nyertek egyes szemüvegtipusok. A hagyományos és a jövő évben először gyártásra kerülő termékekkel számos szerződéskötésen is részt vettek eddig a szakemberek. Az országos igények sok esetben meghaladják a vállalat gyártási lehetőségeit, a termelőkapacitást.

A külpiacra kerülő termékeknél tapasztalható alacsony leszerződési szint sem jelenti a kereslet csökkenését. Herbei Aspasia főmérnök és Crăiţă Aurelian aligazgató véleménye szerint ez gyenge külkereskedelmi tevékenységre vall. Ebben pedig vajmi kevés része van a vállalatnak. A külföldi piackutatást, a szerződéskötést, az árutranyitást ugyanis, mondhatni kizárólag a helyiipar export-import tevékenységét lebonyolitó vállalat, az ILEXIM végzi. Munkájában kisebb-nagyobb hézagokat idéz elő a termelő vállalatok realitásainak hiányos ismerete és a velük fenntartott laza kapcsolat.

Az uj külkereskedelmi törvény előirányzatai szerint a kivitelben egyre nagyobb szerepet kell betöltenie a termelő vállalatoknak. A helyiipariak gyakorlatában ezt elég kezdetleges formában alkalmazzák jelenleg.

A szerződések hiányát természetesen nem lehet csak a vállalatoktól független okokkal magyarázni. Nagy részük van ebben maguknak a vállalat termékeinek is, amelyek felujitása a helyiiparban elég lassu. Ezért maradnak el egyes termékek müszaki-használati jellemzői a világszinvonal mögött. Nyilvánvaló például, hogy ha az Electrometal összecsukható esernyőket is gyártana, mind kül-, mind belföldön nagyobb lenne a kereslet termékei iránt.

A helyiipar egységei az esztendő második felében észrevehetően nagyobb lendületet adtak a piackutatásnak és termékeik leszerződésének. Az ütemet a még hátralévő időszakban tovább kell fokozni. Csak a termékek nagy többségének leszerződése nyujthat biztonságot az anyagbeszerzésben, a munkaerő és az állóalap ésszerü kihasználásában.

FEKETE GÉZA

Téli előkészületek

A vasuti szállitásban rendkivül nehéz időszaknak számit a tél. Az Aradi Fütőház munkaközössége jól tudja ezt és a természet viszontagságainak leküzdésére még a nyár folyamán megkezdte a harcot. Most pedig, amikor az első hó is lehullott, nagyrészt tul vannak már a téli előkészületeken. Jöhet a hideg évszak, hisz a fütőház hatáskörébe tartozó szakaszon nem okoz majd fennakadást. A szállitás megfelelő körülmények között folytatódhat.

Mind a Diesel-elektromos, mind pedig a gőzmozdonyokat számtalan berendezés szolgálja munka közben. Ilyenek az üzemanyagot és kenőanyagot biztositó berendezések, valamint a vizet szolgáltató vezetékrendszer. Ezek az Aradi Fütőház területén, a kürtösi, brádi, gurahonci remizekben és számos vasutállomáson találhatók. Kifogástalan müködésük, a vasuti szállitás jó menetének egyik alapfeltétele. Éppen ezért kell utra még a nyáron a fütőház szerelő kocsija Zsilkó István kommunista vezetésével. Állomásról-állomásra haladtak előre, miközben nagy felelősségtudattal javitották és ellenőrizték a berendezéseket. Nem nézték sem az időt, sem a fáradságot. Négy hónapon keresztül, mondhatni, vendégként jártak haza. De kötelességüket teljesitették. Az általuk megjavitott berendezések mindannyiszor kiállják a próbát.

Az itt dolgozók évek óta panaszkodtak a mozdonyjavitó mühely óriási csarnokainak fütésére. Ebben az esztendőben végre elhallgattatták a panaszt, mivel a régi fütőberendezést ujjal cserélték ki. Mi több, nagyszámu fütőtestet és légkondicionáló berendezést szereltek fel. Traian Roman szerelőcsoportja gyors és lelkiismeretes munkát végzett. Gyümölcse már most érzékelhető, hisz az idő hüvösebbre fordultával, megkezdődött a fütés. S ha már a munkakörülményekről beszélünk, meg kell említenünk azt is, hogy az L7, L8 aradi, valamint az L5 gurahonci épületkarbantartó csoport a fütőház és a vasutvonal menti remizek épületén a megszokottnál jobb minőségü munkát végzett.

Az Aradi Fütőházba jó ideje szállitják már a télire való üzemanyagot: köszenet, pakurát, motorinát. A rakodótereken és az üzemanyag-tartályokban nagy mennyiségü készletet halmoztak fel és tárolnak optimális körülmények között. Igen fontos probléma a mozdonyok és autómotorok előkészitése befagyásuk megakadályozására. Ezen is intenziven dolgoztak. Különösen a gőzmozdonyok esetében, amelyek rendkivül érzékenyek a fehér évszak szeszélyeivel szemben. Számos fagyás veszélyének kitett vezetéket elszigeteltek.

A munkálatok végrehajtási stádiuma, minőségük azt mutatja, hogy az Aradi Fütőházban a sokévi átlagnál magasabb szinten állnak a téli előkészületek. Egyvel több okunk van tehát arra, hogy kijelentsük, a vasuti szállitásban akkor sem lesz fennakadás, ha a hőmérő higanyszála sokkal nulla fok alá süllyed, vagy ha a hó vastag fehér szőnyeggel fedi majd be a földet.

TĂUTAN GHEORGHE
a fütőház munkása

Visszapillantás

A hóborította mezőt hüvös szél pásztázza. Ez mit sem akadályozza a hozzáértő gazdák tevékenységét. Valóban jó eredményeket csak ott lehet elérni, ahol következetesen, fáradhatatlanul dolgoznak.

A Termés Napján is Nagyperegen voltunk. E szövetkezeti gazdaság román, magyar, német és szlovák ajku tagjainak szorgalmáról akkor is dicsérettel szólhattunk. Október elején kapták meg a megyénk termelőszövetkezetei közül legnagyobb átlagtermést elérő gazdaságnak járó elismerő oklevelet. Önkéntelenül is Vanţa Mihai elnök szavai jutnak eszünkbe. Annak idején azt mondta: — A föld minden esetben mázsákkal viszonozza a hozzáértő, szorgalmas munkát, reméljük a kukoricánál sem vallunk szégyent.

Mikor a napokban ismét hozzájuk látogattunk, a határban traktorok hasitották a barázdát. Az utánfutók a beérett utolsó másodvetésü tengericsövekkel megrakodva érkeztek a majorba. A fogatok a kukoricaszárat hordták. A mezőről jövő elnök az irodába invitált.

A téma érdekfeszitő, könnyen indul a beszélgetés. Egy évi tevékenység problémáit fejtegetjük. Mivel egy termésben bővelkedő mezőgazdasági esztendőt zártunk, elérkezettnek látszik az idő, hogy visszapillantsunk az eredményekre.

— Ismeretes, hogy a földmüvelés igen munkaigényes. Manapság nem beszélhetünk kampányokról. Az uj évet jelző első gongütéstől, az ősztendő záró akkordjáig állandóan talpon kell lennünk — magyarázza Vanţa Mihai.

Szavainak igazságában nem kételkedünk. Az intenziv gazdálkodás munkaszeretetet, fáradságot igényel. És ami a legfontosabb, a peregiek nagy családjában az egymás közti megértés erősbiti a gazdaságot, öregbiti hirnevüket, ösztönzi mindannyiuk tevékenységét.

Kintről kopogást hallunk. Olajos ruhás ember lép az irodába. Az elnökkel szlovákul váltanak pár szót. Majd elmegy. De jó lenne, ha mi is megértenénk, mit tárgyalnak! A párbeszédből következtetünk. A gazdaság udvaráról motorzaj szürödik az ajtók mögé. Mire kinézünk, a sofőr munkába indul.

Közben Vratiszlav Jaroszlav, a mezei farmvezető kisegitője is megérkezik. Először az idei kukoricatermésről összeállitott aktáit.

— Idén több mint 6200 kiló szabványnak megfelelő szemestermést takaritottunk be hektáronként — hozza tudomásunkra a farmvezető kisegitője.

Nem szokásunk valakit szemtől szembe dicsérni, de ezt megérdemlik. Annál inkább, mert kevesen állithatják, hogy összterületükről ily magas hozamot értek el.

A nagyperegiek tapasztalataiból a szövetkezet elnöke ad izelitőt.

— Több mint másfél évtizede kerültem a gazdaság élére. Nálunk immár mindennaposak a magas hektárhozamok. Nem akarok ismétlésbe esni, de tagjaink és gépesitőink szeretik a földet, s amit kér, megadják neki. Olyan esztendők is voltak, amikor nehézségekkel küszködtünk, de legyőztük azokat. Idén sem mentesültünk a gondoktól. Összefogtunk, fáradhatatlanul dolgoztunk. Biztunk önmagunkban. Az eredmény pedig: a buzahombárok és a kukoricagórék is megteltek — sorolja Vanţa Mihai.

A peregiek csernozjom talaja meghálálja a jó munkát, biztositja a falu kenyerét. A buzánál első helyezést értek el. Reméljük, a tengerinél is övéké lesz a babér.

A kukoricatermés titkaiba pillantunk.

— Gazdaságunkban igen sokat adunk a talaj nedvességtartalmának megőrzésére, az optimális időben végzett munkálatokra. A kukoricát őszi ugarokba vetettük. Kora tavasszal fogasolással, többszöri tárcsázással akadályoztuk a föld nedvességének párolgását. Vakuc József, Paulik János, Molnár György, id. Nagy Lajos, ifj. Nagy Lajos és a többi gépesitő tudása legjavát adta. Maguknak, nekünk dolgoztak. Az időjárás szeszélyeit ugy ellensulyoztuk, hogy a megszokott 8—12 centiméter helyett 16—18 centiméter mélységbe vetettük a kukoricaszemeket. 348 hektáron 400-as szimpla hibridet termesztettünk. Háromszori gépi sarabolást, kétszeri kézi kapálást végeztünk. A magas termések elérésében a globális akkord alkalmazása is döntő tényező volt. Kivéve a gyomirtóval kezelt területet, a többit családokra osztottuk. Senki sem várt biztatást. Szlankó Janost, Mihalkó Jánost, Hilger Gyulát, Kimak Pétert, Schmeltzer Mátyást, Zupher Lajost és még sorolhatnám a neveket, a kik felkelő nap már a határban találta. Minden szál kukoricára, mint a szemük fényére, ugy vigyáztak. Igy sikerült hektáronként 35 000—40 000 növényt biztositani, ezen keresztül pedig 62 mázsás átlagtermést. Az sem mellékes, hogy valamennyi tagunk megtalálta számitását, irják meg, ha több nitrogéntartalmu mütrágyát kapunk legalább 300—400 kilóval tetéztük volna hozamainkat — magyarázza a szövetkezet elnöke.

Mire e sorok megjelennek, végeztek a tengeri behordásával. De a mezőn még sok a kukoricaszár és a szántásra váró terület. Igéretet kaptunk, hogy mielőbb eleget tesznek e feladataiknak is. Hisszük, szavukat állják a nagyperegi termelőszövetkezet tagjai.

SZABÓ GYULA

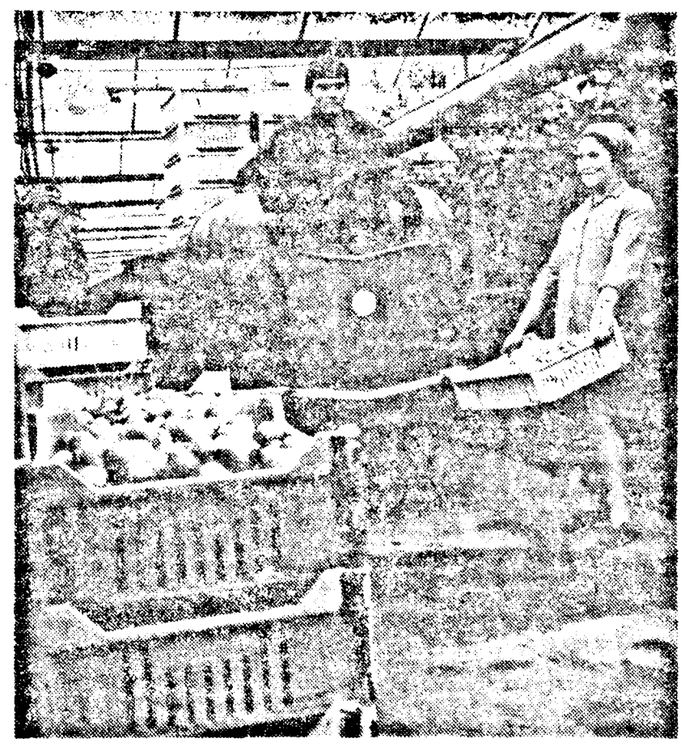

Az Üvegház Komplexum 3. számu farmján teljében van a paradicsomszüret. Képünkön Marian Carol gépkocsivezető és Mateuţ Lidia munka közben.

TEGNAP MEGYÉNKBEN

Tegnap az Astoria szálló fogadótermében kétnapos müszaki-tudományos ülésszakot nyitottak meg az Aradi Vagongyár 80 éves fennállása tiszteletére. A megnyitón jelen voltak a helyi párt- és állami szervek képviselői, a bucureşti-i, temesvári kutatóintézetek és müegyetemek szakértői, valamint a vagongyártó üzemcsoport és a gyár felelős beosztásu mérnökei és tervezői. Érdekes előadássorozatot hallgattak meg az egybegyültek.

Az ülésszakon többen is szót kaptak. Az érdekes előadássorozatot ma is folytatják.

Tegnap délután az Aradi Állami Szinház Studió termében EGY LÁNGOLÓ KORSZAKBAN cimmel nagy sikerü irodalmi matinéra került sor, melyen megjelent ALEXANDRU ANDRIŢOIU költő, a Familia cimü folyóirat főszerkesztője. Eminescu, Coşbuc, Bakonsky, Labiş, Horváth Imre, Zaharia Stancu és Alexandru Andriţoiu legszebb verseit a szinház müvészei tolmácsolták.

A municipiumi néptanács kistermében tegnap a müemlékek védelmének bizottsága ülésezett. Az Aradon felállitandó szobrok távlati terveit vitatták meg.

KÜLFÖLDÖN

Genfben ülést tartott az európai együttmüködési és biztonsági interparlamentáris konferencia előkészitő bizottsága. Az összejövetelen Mihai Levente román képviselő, az Interparlamentáris Unió román csoportjának elnöke, az Unió Végrehajtó Bizottságának tagja elnökölt. A jelenlévők megvizsgálták a konferencia előkészitésével összefüggő kérdéseket és megfelelő intézkedéseket hoztak a konferencia kifogástalan lebonyolitására.

A propagandamunka aktuális feladatai

A magas foku igényesség jegyében

Nicolae Ceauşescu elvtársnak az RKP KB november 3—5-i plenárisán tartott expozéja tudományos pontossággal határozza meg az ideológia, a pártpropaganda helyét és szerepét a jelenlegi időszakban, annak szükségességét, hogy a pártszervezeteknek állandóan tökéletesiténiök kell a kommunisták, az összes dolgozók között kifejtett nevelő-tevékenység formáit és módozatait, annak érdekében, hogy mindannyian felelősségtudattal, egységesen vegyenek részt a párt X. kongresszusán elfogadott nagyszabásu program valóra váltásában. Amint az a plenáris dokumentumaiból kitünik, ebben a tekintetben a fő hangsuly arra esik, hogy **fejlesszük a párttagok, az összes állampolgárok szocialista tudatát, forradalmi szellemét, mindent megtegyünk annak érdekében, hogy energiájukat, tapasztalatukat, pártunk és államunk bel- és külpolitikája megvalósitásának szenteljék.**

A pártunk főtitkárának expozéjából fakadó feladatok megvalósitása szükségessé teszi, hogy a pártszervezetek kiegészitsék a nyilt alapszervezeti gyüléseken és plenáriskon elfogadott intézkedési terveket azokkal a javaslatokkal, melyeket a kommunisták, a dolgozók tettek a politikai és kulturális-nevelő tevékenység megjavitása érdekében. Ugyanakkor a KISZ, a szakszervezet, az iskolai vezetőségek, a klubok, a kulturházak és kulturotthonok is ki kell egészitsék tevékenységi tervüket, hiszen minden tényezőnek össze kell fognia az uj ember nevelése érdekében.

Szükséges, hogy a pártszervezetek biztositsák az RKP KB plenárisán elfogadott dokumentumok mélyreható tanulmányozását és ebben vegyenek részt az összes párttagok, vezető káderek, értelmiségiek, az összes dolgozók. **A pártdokumentumok szellemében felül kell vizsgálni és meg kell javitani az összes párt- és KISZ-oktatási körök, a tanügyi káderek ideológiai oktatásának tematikáját.** E tekintetben figyelembe kell venni a pártoktatási forma profilját, a kör részvevőinek szinvonalát és munkahelyi sajátosságait. Javasoljuk, hogy a fenti kritériumok figyelembe vételével minden oktatási formában tartsanak két megbeszélést a pártdokumentumokról. **Az RKP Szervezeti Szabályzatát, az erkölcsi, etikai kérdéseket tanulmányozó körök tematikáját ebben az esztendőben teljes egészében a Nicolae Ceauşescu elvtárs expozéjában foglalt tézisek és gondolatok alapján kell kidolgozni.** Az információs és dokumentációs szobák és sarkok tevékenységének központjában ebben az időszakban a vállalatokban, intézményekben, városokban és falvakban annak kell állnia, hogy ezek tájékoztató jellegü előadások, konzultációk, kérdés-feleletek alapján ismertessék és elmélyitsék azokat a fő feladatokat, melyek a Nagy Nemzetgyülés legutóbbi ülésszakán elfogadott törvényekből, az RKP KB plenárisából fakadnak, s azokat, melyekkel a párt-, a tömeg- és társadalmi szervezetek foglalkoznak a politikai, társadalmi tevékenység különböző területein, annak érdekében, hogy növeljék a dolgozók szocialista öntudatát. A pártpropagandának — sajátos eszközeivel és módszereivel — **a pártoktatásnak, az a hivatása, hogy serkentse a dolgozók alkotó gondolkodását, segitse őket abban, hogy feleletet találjanak az élet legfontosabb időszerü kérdéseire,** hogy helyesen értsék meg pártunk politikáját; hogy mozgositsák őket a termelési és társadalmi feladatok példás teljesitésére. A pártoktatásnak, minden előadónak és propagandistának feladata, hogy **határozottan küzdjön a rutin és formalizmus bármely megnyilvánulása, a társadalmi, politikai élet jelenségeinek szimplista vagy általá-**

OLCEAN EUGEN, tanár,
a megyei pártkabinet igazgatója

(Folytatása a II. oldalon)

Lapunk III. oldalán

A tudomány világából

A jók közül a legjobbakat

A párt sorai szüntelen erősítésének, fiatalításának jelentőségét minden kommunista jól ismeri. Ez tűnt ki Dorgoşon is a pártbizottság bürójának legutóbbi gyülésén, melynek napirendjén a zabálci termelőszövetkezet pártalapszervezete ez irányu munkájának elemzése szerepelt. Miért éppen a zabálci? — vetődhet fel a kerdés. Azért, mert ebben az alapszervezetben az idén nem vettek fel egyetlen uj párttagot sem. Ám nem mondható kielégitőnek a dorgoşi pártbizottság hatáskörébe tartozó többi alapszervezet munkája sem, hiszen az év elejétől mindössze három uj párttaggal erősödött az itteni szervezet. A nyilvántartások adatai igazolják, hogy Dorgoşon a pártszervezet nem éppen fiatal. Ime a statisztika:

Párttagok összlétszáma	ÉLETKOR			
	50 év fölött	41—50 év között	31—40 év között	30 év alatt
166	31	78	47	10

Kitünik, hogy a 40 évet meghaladó kommunisták száma az összpártagok 66 százalékát teszi ki. Ez a helyzet meg akkor sem kielégitő, ha figyelembe vesszük, hogy a 40—50 éves kommunisták becsületesen helytállnak a termelőszövetkezetek termelési munkájában s vállalják a legnehezebb feladatokat. De meddig? Es mivel magyarázható, hogy az alapszervezetek nem gondoskodnak kellőképpen az utánpótlásról? Van-e egyáltalán utánpótlás a község falvaiban?

Dorgoşról is, mint megyénk több más gyengébb gazdasági adottságokkal rendelkező falvaiból, a fiatalok zöme az ipar felé orientálódik. Ott nemcsak gazdasági számitásaikat találják meg, de aktivan részt is vesznek az üzem társadalmi-politikai életében.

— Sokan azok közül a fiatalok közül, akik elhagyták községünket, párttagokká lettek a munkahelyükön. Itt már nagyon kevés fiatal maradt — mondotta Jucu Constantin elvtárs, a pártbizottság titkára.

Objektiv tényezőnek minősithető-e a gyenge párttag-felvételi munkában a fiatalok eltávozása Dorgoşról? Részben igen. Am a község falvaiban sok olyan szorgalmas, odaadó ember él, aki megérdemelné a párttagságot. Asszonyok, lányok, akik a termelőszövetkezetben a munkaerő többségét képezik s akik a különböző intézményekben vállvetve dolgoznak a férfiakkal. Ők azonban ezideig a pártbizottság, az alapszervezetek bürói látóhatárán kivül estek. Jelenleg mindössze 23 asszony tagja az RKP-nek, vagyis az összkommunisták nem egész 14 százaléka. Mi az oka ennek? Az alábbi nehány kiragadott mondat a felszólalásokból részben magyarázatot jelent a fentiekre.

JICHIŢA VASILE, a zabálci termelőszövetkezet elnöke: — Nem tartom szükségesnek, hogy valaki, aki tisztséget tölt be, feltétlenül a feleségét is bevonja a pártba. A Szervezeti Szabályzatban nincs ilyen előiras. Az én feleségemnek sok a dolga otthon. Elegendő, ha én foglalkozom társadalmi munkával.

RALESCU IULIUS, a bruznici termelőszövetkezet elnöke: — Az asszonyok el vannak foglalva a mezőn is, otthon is. A valóság azonban az, hogy nem igen törődtünk a pártba való bevonásukkal.

CHELMĂGAN IOAN, a dorgoşi pártbizottság titkár-helyettese: — A községben sok szorgalmas, becsületes, a párttagságra érdemes asszony él. A baj az, hogy a nőbizottságban dolgozó kommunistáknak sincs valami nagy befolyásuk a falu asszonyaira, lányaira. Különben a nőbizottság munkája is igen gyenge.

A bürógyülésen ugyan állást foglaltak az „asszonyok helye a főzőkanál mellett van" maradi felfogással szemben, de igazolást a nők politikai nevelését, társadalmi tudatuk formálását célzó munka hiányára nem találtak. Nem is találhattak!

A párt sorainak erősitése állandó feladat, melyet nem lehet és nem szabad kampányszerüen, rapszodikusan végezni. Tudatosan irányitani, ellenőrizni kell ezt a munkát. Dorgoşon azonban ezt sokszor a véletlenre bizták. Kitünt ez néhány felszólalásból is.

CHELMĂGAN IOAN: — A pártbizottság bürója nem irányitotta konkrétan a párt sorainak erősitésével kapcsolatos munkát. Ebben a kérdésben távlati tervekről nem is lehet beszélni.

VESALON GHEORGHE: — Ususău faluban is sok az idős párttag. Ennek ellenére, hiányzik a folytonosság a jövendő párttagok nevelése, felkészitése terén.

JICHIŢA VASILE: — A politikai nevelő munkát mesterségesen elszakitottuk a gazdasági célkitüzések megvalósitásáért folytatott tevékenységtől. Azzal érveltünk, hogy ha a gazdasági eredmények jók, akkor minden rendben van. Ez pedig nagy tévedés.

BĂTAN ALEXA: — A pártalapszervezeti közgyüléseket sem készitettük elő megfelelően. Igy ezek nem töltötték be nevelő szerepüket s a meghivottak nem igen tanulhattak ott semmit. Mindez kihatott a pártba való felvételre is.

Az elemzés során a pártbizottság bürójának tagjai konkrét javaslatokat tettek a munka megjavitására, a birálat és önbirálat szellemében feltárt hibák megszüntetésére. Alaposan átgondolt intézkedési tervet fogadtak el. E terv előirányzatait azonban a kommunistáknak kell megvalósitaniok. A pártbizottságnak sokkal behatóbban kell irányitania, ellenőriznie a munkát. Ellenkező esetben aligha várható javulás a jövőben. Pedig a fenti adatok és vélemények azt igazolják, hogy a jelenlegi helyzetet nem lehet kielégitőnek minősiteni. S ezen gondolkoznia kell minden dorgoşi kommunistának. Es nemcsak gondolkoznia, hanem cselekednie is kell erejéhez mérten, hogy a jók közül a legjobbak helyet kapjanak a kommunisták soraiban.

PĂTERFI ROZÁLIA

A propagandamunka aktuális feladatai

(Folytatás az 1. oldalról)

nos tárgyalása ellen, akok ellen a hiányosságok ellen, melyek még megnyilvánulnak a dolgozók szocialista tudata növekedése érdekében kifejtett tevékenységben. Szükséges, hogy a pártoktatás nagyobb mértékben járuljon hozzá a pártszervezetek kombattivitásának növeléséhez, ahhoz, hogy a közvélemény nagyobb erőt jelentsen a retrográd nézetek bármely megnyilvánulása elleni harcban. Elengedhetetlen annak a mély megértése, hogy pártoktatásunknak milyen nagy a felelőssége a munka iránti szeretetre való nevelésben. Nemzetgazdaságunk felfelé ivelő fejlődése jogos büszkeséggel tölt el mindannyiunkat, de ugyanakkor nagyobb figyelmet kell szentelni a közvagyonnal való ésszerű gazdálkodásnak, a közvagyon védelmének.

A pártoktatási körökön határozottan állást kell foglalni az olyan, még előforduló jelenségekkel szemben, mint a protekció, favoritizmus, megvesztegetés, „összeköttetés", mely jelenségek nem találnak mindig elég elutasitással a kommunisták, a közvélemény részéről. A politikai ideológiai munka minden formáján keresztül küzdenünk kell a parazitizmus a felületesség, a fegyelmezetlenség elleni engedékenység megnyilvánulásai ellen, annak érdekében, hogy a dolgozókat a társadalmi méltányosság és igazságosság, a szocialista humanizmus, a szocialista etika, az állam törvényeinek betartása szellemében neveljük.

A pártoktatás keretében az előadónak és propagandistáknak az eddiginél nagyobb mértékben kell ismertetniök és megmagyarázniok a kapitalista világ realitásait, azokat az ellentmondásokat, melyek jellemzik korunk kapitalista rendszerét, a dolgozók helyzetét a kapitalista országokban, a gazdasági és társadalmi igazságtalanságokat. Ugyanakkor határozottan állást kell foglalni minden olyan megnyilvánulás ellen, mely lebecsüli társadalmunk vivmányait, mely a burzsoá életmód előtti hajbókolást, a kapitalista országok egyes divatos eszméinek és jelenségeinek utánzását képezi, hiszen ezek szöges ellentétben állnak felfogásunkkal, erkölcsi normáinkkal, a szocializmus lényegével.

A pártoktatásnak feladata állandóan ápolni a hazafiasság, a párt iránti odaadás, a Román Kommunista Párt vezetése alatt elért eredmények iránti büszkeség érzését. Szükséges, hogy harcoljunk a román és az együttélő nemzetiségek testvériségének állandó erősitéséért, azért, hogy mozgósitsuk őket a közös mű, a sokoldaluan fejlett szocialista társadalom felépitésére Románia földjén.

Tájékoztató

Szerkesztette: BÁLAJ KATALIN

1971
November
26
Péntek

Napkelte 7.25, napnyugta 16.40 órakor. Az évből eltelt 330 nap, hátra van még 35.

■ 1883-ban ezen a napon született Babits Mihály, költő

■ 1912 november 26-án született Eugen Ionesco, a kiváló román származásu drámairó

■ 65 esztendővel ezelőtt született Nicolae Cristea, hazánk munkásmozgalmának bátor harcosa, a fasizmus elleni küzdelem hőse. (Megh. 1943-ban)

A Belkereskedelmi Minisztérium rendezésében még a tavasszal megkezdődött az Aradi Kereskedelmi Iskolacsoport mellett az a szakképesitési tanfolyam, amelyre három megye: Arad, Temes és Hunyad küldte el képviselőit, a leendő szakácsokat. A kétszer háromhónapos ciklusra a felosztott tanfolyam részvevői a nyáron megszakitották a tanulást és a tengerparton praktizáltak, majd ismét visszatértek Aradra, hogy folytassák az elméleti és gyakorlati ismeretek elsajátitását.

A 30 fiu és lány tegnap délelőtt a Zărand vendéglőben rendezett konyhamüvészeti kiállitáson mutatta be ügyességét, felkészültségét, az inyesmesterségben való jártasságát a meghivott szakemberek, vendégek előtt. Hideg ételeket (mintegy 40 félét) és süteményeket készitettek. Valamennyien kitettek magukért, de a tanárok, instruktorok külön is megdicsérték Nagy Lajost és Pătroiu Mihait (Arad megye), Florea Mariát, Ararmeanu Ioanat és Birta Anat (Hunyad megye), Bratu Pavelt és Raiac Brancot (Temes megye).

A leendő szakácsok véglegesitő vizsgájára csak december második felében kerül sor. Ez a kiállitás előrevetiti a vizsga sikerét, mintegy bizonyitékul szolgál arra nézve, hogy a tanfolyam végzettjei — bárhová kerüljenek is dolgozni — megállják majd a helyüket.

A Népi Egyetem

közli, hogy pénteken, november 26-án délután 5 órakor a **Kultura és civilizáció** cimü német nyelvü sorozat keretében Greffner Ottó tanár tart előadást A svábok betelepitése Bánátba a XVIII. században cimmel.

Az előadást dokumentumfilm vetitése követi.

A Megyei Egészségügyi Igazgatóság hirei

■ Az Arad Megyei Egészségügyi Igazgatóság küldötte is elutazott a fővárosban szerdán kezdődött országos értekezletre. A szakemberek fontos egészségügyi kérdésekkel — az intenziv gyógykezeléssel és a felélesztéssel — foglalkoznak. Az értekezletet gyakorlati kiképzés zárja be.

■ November 25-én kezdődött, ugyancsak Bucureşti-ben a terhes nők és a kisgyermekes anyák egészségügyi nevelésének kérdésével foglalkozó országos értekezlet, melyen Arad megyéből egy orvoskollektiva vesz részt.

■ Megyénkben is megkezdték egy érdekes kisérleti módszer — poliklinika-kórház — alkalmazását. Lényege: azoknak az orvosoknak akik eddig csak a poliklinikán teljesitettek szolgálatot, alkalmuk nyilik a kórházakban is dolgozni és forditva. Előnye pedig az, hogy jelentős mértékben hozzájárul az egészségügyi asszisztencia minőségi szinvonalának javulásához, valamint az orvosok munkaidejének jobb, ésszerübb beosztásához a csucsforgalmi órákban.

A buzsáki Independenţei utca 24 szám alatt a Precizia szövetkezet szikviz-árusitó egységet nyitott. Az egység csereüvegekkel is rendelkezik, ez azt jelenti, hogy a környék lakói üvegestől is vásárolhatnak szikvizet.

A hirhez — amelynek bizonyára örülnek a buzsákiak — csak annyit füznénk hozzá: jó volna, ha a Precizia szövetkezet tanulmányozná a lehetőségeket és városunk más negyedeiben is nyitna hasonló egységet, annál is inkább, mert a külváros szikviz-ellátása bizony nagyon sok kivánnivalót hagy maga után. Közremüködésükkel változatosabbá válnának a lakosságnak nyujtott szolgáltatások.

Filmek

DACIA: Spanyol ritmusok (9.30, 11.45, 14.00, 16.15, 18.30, 20.30).
STUDIO: Esély (10, 12, 14.30, 16.30, 18.30, 20.30).
MUREŞUL: Hello, Dolly (10, 14, 17, 20).
VICTORIA: Előre cowboy (15, 17, 19); Névtelen csillag (11).
IFJUSÁGI: BD müködésbe lép (11, 14, 16, 18, 20); Dokumentumfilmek (9).
PROGRESUL (Ujarad): Csak a halott válaszol (15, 17, 19).
CFR (Grădişte): A tenger dalai (17, 19).
SOLIDARITATEA (Gáj): A nyolcadik (17, 19).

A VIDÉKI MOZIK MÜSORA

LIPPA: A világ teremtése.
PÉCSKA: A Santa Vittoria-i rejtély.
INEU: Vörös rózsák Angelikának.
KISJENŐ: A zene hangjai.
SZENTANNA: Slowly elefánt.
NAGYLAK: Vörös rózsák Angelikának. Igy született a legenda (matiné).
KÜRTÖS: Az asszony féljen a férjétől. Ballada Mariucaról (matiné).
PANKOTA: Találkozás egy ismeretlennel. Az ember kora (matiné).
ŞIRIA: Los tarantos.
SEBES: Napraforgó.
BUTENI: Pan Wolodijowszkiy.
VINGA: BD müködésbe lép.

Televizió

Péntek, november 26.

18.00 Az otthon.
18.50 Gyermekvilág.
19.10 Lottó-huzás.
19.20 1001 este.
19.30 Hiradó.
20.00 Eugen Mandric jegyzete.
20.15 Zenei intermezzo.
20.25 Halhatatlanság — albán játékfilm.
22.05 Tudományos kilátó.
22.35 Hiradó.

Színház

SZOMBATON, november 27-én délután 4 órakor: **Melodie varşoviană**, este fél 8 órakor: **Unchiul Vanea** (I bérlet).

VASÁRNAP, november 28-án délután fél 4 órakor: **Interesul general** (bérletszünet), este fél 8 órakor: **Unchiul Vanea** (J bérlet).

Hangverseny

Az Aradi Állami Filharmónia szimfonikus zenekara szombaton, november 27-én este 8 és vasárnap, november 28-án délelőtt 11 órakor szimfonikus hangversenyt tart a Kulturpalota nagytermében.

Vezényel: ELIODOR RĂU, közreműködik: Kiss László zongoramüvész (Kolozsvár).

MÜSORON: A. MENDELSOHN: Lenin hangja, kantáta vegyeskarra, gyermekkarra és zenekarra, kórusvezető: Paul Paradenco — Adamesti, az aradi Zenei Liceum gyermekkarát Gheorghe Flueraş vezényli. M. BRUCH: Hegedüverseny; BEETHOVEN: V. szimfónia.

Jegyek az ügynökségnél és hangverseny előtt a Kulturpalota pénztáránál.

Bábszinház

VASÁRNAP, november 28-án délelőtt fél 11 órakor: **Harap Alb.**

Időjárás

Az Aradi Meteorológiai Intézet jelenti: ma, november 26-án változó idő, jobbára felhős égbolttal. Helyenként hószállingózás, húzápor lehetséges. Mérsékelt északnyugati szél. A hőmérséklet állandósul. A várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 6 és minusz 2, a legmagasabb nappali hőmérséklet pedig 2 és 8 fok között változik. Reggel helyi ködképződés.

POSTALÁDA

Gáll Ferenc, Arad. Panaszlevelében betegnyugdijaztatásának kérdését veti fel, vagyis azt, hogy a már csaknem egy esztendeje benyujtott kérvényre még mindig nem kapott választ. Kérésének megfelelően, a Megyei Nyugdijhivatalnál megérdeklődjük, mi a helyzet beadványával. Az ügy kivizsgálása után ugyancsak Postaláda cimü rovatunkban tájékoztatjuk majd.

Ujlaki Anna, Arad. Már tájékoztattuk arról, hogy a mureşeli Memorandului utca 2. szám alatt lévő óvoda ajtajával kapcsolatos panaszlevele nyomán átiratot küldtünk a municipiumi néptanácshoz. Levelében arról tett említést, hogy a 4—5 éves óvodás gyermekek nem birják kinyitni a bejárat ajtaját, s ezért kénytelenek a járókelőket megkérni erre. A kapott válaszból kitünik; intézkedtek az ügy megoldásáért, éspedig oly módon, hogy az óvoda gondnoka reggel 7.30 és 9.30 óra között kiköti a kaput. Igy a gyermekeknek nem kell ott várakozniok, amig valaki ajtót nyit nekik.

Gugyelka András, Arad. Levelében megirja, hogy a Mezőgazdasági Gépeket Gyártó, Javitó és Szerelő Vállalat kovácsmühelyében dolgozik és az esti liceum XI. osztályába jár. Megemliti továbbá, hogy a vállalatban minden hétfőn szakmai továbbképző tanfolyamot tartanak. Mint tanuló, felteszi a kérdést: köteles-e részt venni a továbbképző tanfolyamon? Mint ismeretes a szakmai továbbképzésről nemrég törvényt hozott a Nagy Nemzetgyülés. A kategória-növelés szempontjából az Ön érdeke is, hogy állandóan gyarapitsa szakmai ismereteit. És ha hetente egy-egy órát részt vesz ezen a szakmai továbbképző tanfolyamon, attól még látogathatja az esti liceumot, szintén a saját érdekében. Másik kérdése a műhelyben lévő munkafeltételekre vonatkozik. Ezzel kapcsolatos panaszát a helyszinen vizsgáljuk majd ki.

H. K. Arad. Levelében kiegésziti előbbi irását, s most pontosan meghatározza, hogy miről is van szó, vagyis az UTA-kolónia A blokkjáról. Észrevételeivel, megjegyzéseivel Nyitott szemmel rovatunkban foglalkozunk.

h. i.

Öt perc kikapcsolódás

VIZSZINTES: 1. Portugál klasszikus költő. 5. Forditott hangjegy. 6. Igekötő. 7. Két magánhangzó. 9. Ion... román történész és archeológus. 10. Növénynek is, szónak is van. 11. Román mutatónévmás -népies formája. 12. Közlekednek rajta.

FÜGGŐLEGES: 1. Világhirü román mérnök, az aeronautika specialistája. 2. Juttat, 3. Tova. 4. Francia festő, a neoimpresszionizmus jeles képviselője. 7. Napszak. 8. Ilyen hangszer is van.

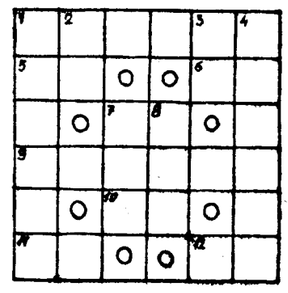

SPORT • SPORT • SPORT • SPORT • SPORT • SPORT • SPORT • SPORT

Ellentétes előjelű tanulságok

Szerda délután bravuros győzelmet aratott az UTA. Ezt most, harminchat órával a mérkőzés után, amikor a kedélyek már kissé lecsillapodtak, szükségesnek tartjuk ismételten leszögezni. „Vizválasztó" összecsapás volt a Setubal elleni találkozó. Mégpedig azért, mert egy kitünő együttes hirében álló, és a nemzetközi futballbörzén is jól jegyzett csapat ellen kellett bebizonyitaniuk Leretteréknek, hogy nem a Feijenoord kiverése volt „véletlen", hanem a varsói 0:8. Ha legyőzi a Vitoriát, tényleg nagy csapat az UTA, mondogatták az óvatos szurkolók, s a 3:0-ás győzelem nemcsak őket győzte meg a korábban feltételes módban állitottakról, hanem a portugál labdarugókat és szakembereket is.

— Nem gondoltam volna, hogy ilyen jó csapat az UTA! — mondta mérkőzés után a számtalan futballcsatában hadvezéreskedett Torres. Es ebben az elismerő mondatban benne volt az is, hogy eddig vajmi keveset tudtak az UTA-ról. Nem baj! Es az sem baj, hogy most már ismerik a piros-fehér csapat játékerejét, s a visszavágóra sokkal jobban fognak felkészülni ellene. Nem baj, hiszen most már a mieink is „testközelből" ismerik a portugálokat: a zöld gyepen győződtek meg arról, hogy mennyire „fekete az ördög".

A nemzetközi visszhangot keltő győzelem ünneplése közben azonban nem szabad megfeledkezni a mérkőzés ellentétes előjelü tanulságairól sem. A textilgyáriak lelkesedésből, győzniakarásból és — elsősorban a hátvédek — taktikai fegyelmezettségből jelesre vizsgáztak. A második félidei visszaesés viszont elgondolkoztató, az erőnlétel még mindig baj van. Vonatkozik ez leginkább a huszonévesekre, és nem az „öregek"-re, akiknél a „kopás" érthető lenne. És még valami: az igazán nagy helyzetek most is kimaradtak. Ha berugták volna őket, mérkőzés után Octavio nem mondhatta volna, hogy „potyagólokkal győzött az UTA".

Végezetül néhány szót a mérkőzés mellékszereplőjéről, a KÖZÖNSÉGről. Igen, igy, tiszta nagybetükkel. Mert a nyolcezer szurkoló megérdemli az elismerést. Igy kell biztatni, győzelemre bátoritani a kedvenc csapatot. Az a néhányszáz focibarát pedig, aki mérkőzés után megvárta az öltözőkből kijövő aradi labdarugókat, meleg ünneplésben részesitette a vesztes csapatot is. A Vitoria játékosai megérdemelték az ünneplést, mert becsületes eszközökkel küzdöttek, mérkőzés után pedig sportszerüen elismerték, hogy a jobbik csapat győzött. Igy kell szurkolni, kedves aradiak!

Az élet megy tovább, az UTA-ra ujabb nagy feladatok várnak. Vasárnap talán az idény legnehezebb mérkőzését játssza Kolozsvárott, az Universitateával. Remeljük, hogy a Szamos-parti városban is megőrzik veretlenségüket Leretterék.

OROSZHEGYI KÁROLY

Szurkolói jegyzetsorok

Kijött Torres, a középcsatár, és Jacinto Joao, akit már régebbről ismertünk, az egész Európát bejáró filmszalagról: Topescuval együtt szaradt ki a torkunk a Moszkvai Szpartak hálóját megrezegtető négy gól láttán. Féltünk. Most, Kindvall, Israel, Moulyn, Dzsajics, Grosser és Libuda után őket is az Aurel Vlaicu utra küldte játszani az UEFA.

Az aluljáróban feltünt Petescu, Biró, Pozsonyi, Leretter stb. jólismert alakja is. Szerényen foglalták el helyüket a portugál csillagok fényében. A luxemburgi nagyhercegség alattvalója a sipjába fujt, és a 8 ezer lelkes szurkoló az aradi sporttörténet ujabb fejezetébe pillanthatott be.

Teltek a percek, Domide labdáján elcsodálkozott Torres öccse, a báty' elől pedig sorra „sikkasztotta" el a küldeményeket a két jó „öreg", Leretter és Pozsonyi. Jacinto Joao félreértette a helyzetet. Ő ugy érezte, itt valami óriási sérelem készül (már az első percben), és ezért szüntelenül panaszkodott a játékvezetőnek.

A piros-fehérek szorgalmasan keresték egymást a hosszan előrevágott labdákkal, a portugálok pedig csak ugy kapkodták a fejüket a száguldó aradi csatárok után. Mert ez a „vidéki stréber csapat", ha nem is volt olyan jó formában, mint az FC Argeş ellen i mérkőzésen, „berámázott„ három gólt a Vitoriának, hogy a külföldi jelentésekből ezuttal se hiányozzon a felkiáltójel az UTA eredménye mögül. (Szeretném, ha az UTA egy-egy győzelme már annyira természetes lenne, hogy a sportlapok a legkisebb betükkel szednék a magától érthetődő hirt.)

A mérkőzés végére leszállt az alkony. Csillagokat nem láttam az égen.

Ugy látszik, Aradon elsápadnak a csillagok.

FARKAS LÁSZLÓ

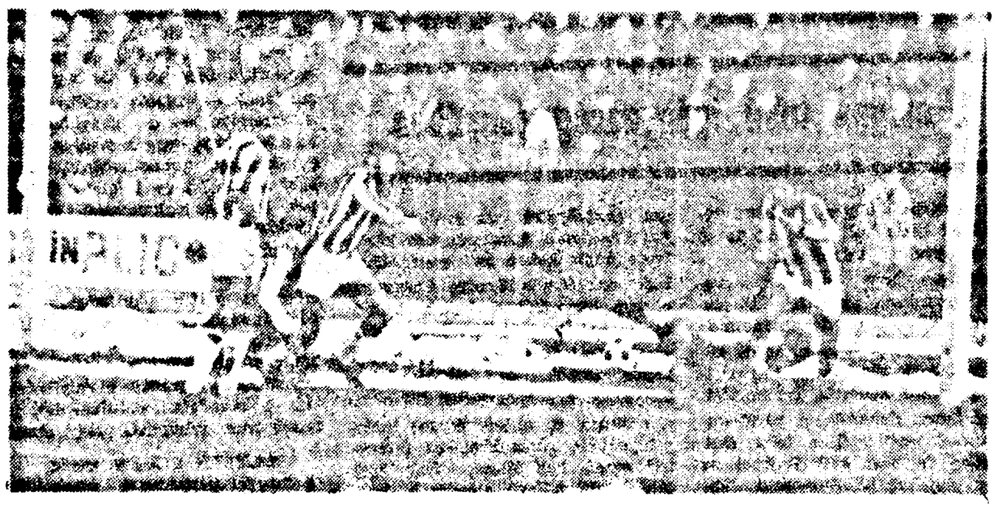

A sokat vitatott harmadik gól.

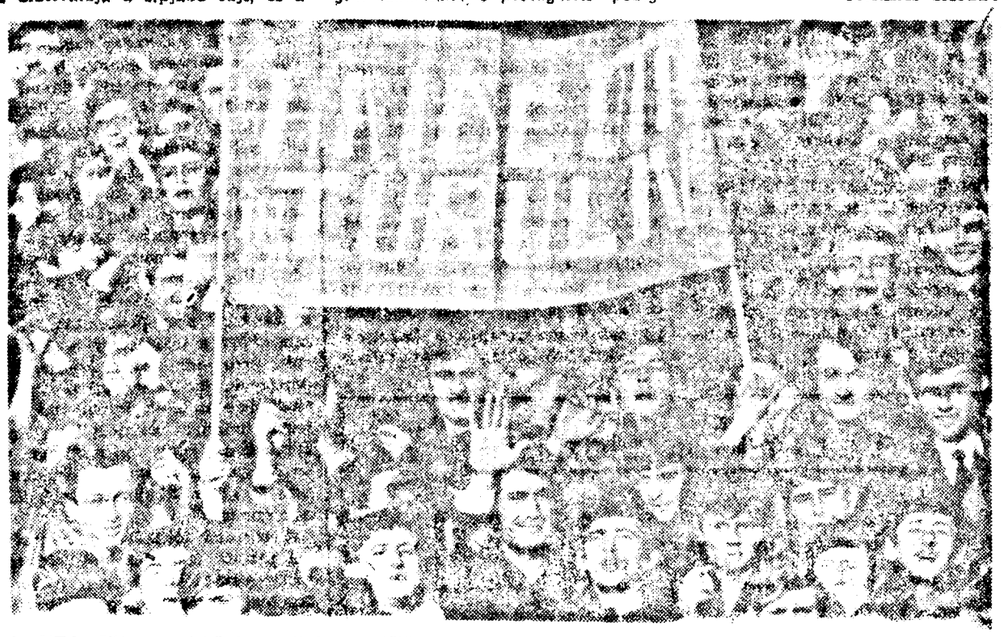

Az UTA—Vitoria mérkőzés „mellékszereplői". (KELEN FERENC felvételei)

AZ ATOM TITKA ÉS HATALMA

Mi az anyag és milyen alkatrészekből áll?
A tudománytörténet feljegyzései szerint elsőként a miletosi Thales vetette fel ezt a kérdést. Így született meg a filozófusok régi álma: az anyag tovább már nem osztható elemi részekre való bontása.

Nincs tehát abban semmi túlzás, ha az anyag szerkezetének leírását „már a régi görögök" bevezető szavakkal kezdjük.

Leukipposz és Demokritosz abderai görög bölcselők (i.e. VI.—V század) mechanisztikus természetelméletében találjuk meg az atomról szóló felfogás gyökereit.

Demokritosz átvette és továbbfejlesztette Leukipposz felfogását. Tőle ered az anyag oszthatatlan, parányi részecskéjét jelölő atom elnevezés is. (Az atom szócska oszthatatlant jelent).

Az első „atomista" az atomok alakjáról, rendjéről és helyzetéről beszél. Szerinte a tovább már nem osztható atomokból keletkezik és épül fel minden.

Az atomelméletet jó kétezer évvel később Dalton (1766—1844) angol vegyész emelte tudományos rangra. Az atomot Dalton is oszthatatlan részecskének tekintette.

Az anyag szerkezetének további tanulmányozása a kémikusokéból átcsuszott a fizikusok kezébe. Az elektronok felfedezésével és annak bizonyításával, hogy az elektronok minden atomban jelen vannak, a fizikusok szertefoszlatták az atom oszthatatlanságába vetett félezer éves hitet.

Rutherford 1913-ban nyilvánosságra hozta tudományos szenzációként ható atommodelljét, amellyel az atomot egy bolygórendszerhez hasonlította. Ekkor már három elemi anyagi részecske ismeretes: az elektron, a proton és a foton.

Ezekhez társul 1932-ben a neutron. Harminc évvel később már 30 elemi részecskéről írnak a fizikusok s napjainkban szinte minden év hoz valami újat az elemi részecskék fizikája terén.

A Rutherford féle atommodell vonzó egyszerűsége már a multé, a Niels Bohr megalkotta atommodellnél is többet tanítanak ma a középiskolákban.

Ma a fizikusok a relativitáselméletre, a hullámmechanikára és az erőterek kvantumelméletére építve bonyolult képét adják az atom szerkezetének. Egy olyan képet, amelyre napjaink számos gyakorlati alkalmazása épül s amely minden bizonnyal erősen megközelíti a valóságot.

A filozófusok sem maradtak adósak az anyag lényegét illetően. Az anyag az ember tudatától függetlenül létező objektív valóság — határozta meg tömören Lenin. — Legfőbb jellemzője az állandó és igen változatos formákat öltő mozgás. Öröktől fogva van, nem semmisíthető meg, viszont állandó átalakulásnak van kitéve.

Mindaz, ami körülöttünk s a világegyetemben található, anyag és ez az anyagi világ egységes. Ez utóbbi megállapítás azt is jelenti, hogy a világegyetemnek általunk közvetve, vagy közvetlenül megismert része ugyanazokból az atomtipusokból épül fel, amelyek a földi anyag alkotóelemeiként ismeretesek, s valamennyi atomféleségre ugyanazok az elemi részecskék jellemzőek.

Az atom titkát megérteni, hatalmát leigázni, a mikrokozmoszt megháditani, valamikor az ember erejét meghaladó feladatnak tünt. Ma ez a jelenkori fizika legszélesebb körben kutatott és sok tekintetben már ismert problémája.

Az igy összegyült ismeretanyagból egy keveset szerény csokorba kötve átnyujtunk olvasóinknak is.

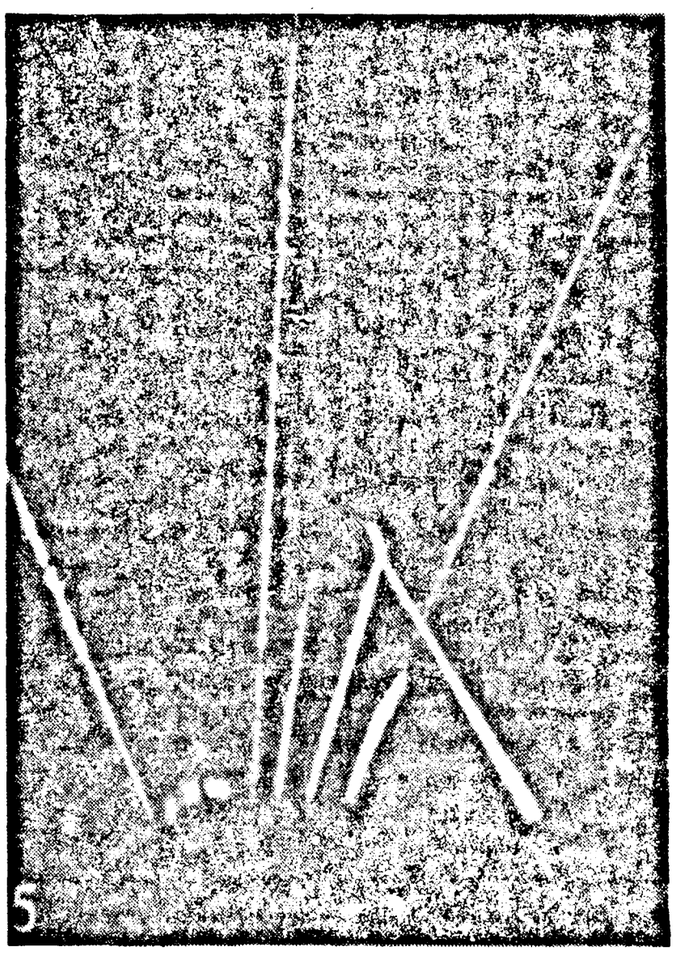

a tudomány világából

Bonyolult szerkezetű parányok

Az atomról alkotott elképzeléseket a különböző atommodellek testesitik meg, a valóságot sok tekintetben leegyszerüsitő, de a lényeget azért magukban foglaló formában.

A Thomson, Rutherford, Bohr, Sommerfeld atommodelleken keresztül, Schrödinger és Heisenberg számitásai révén kerültünk egyre közelebb a valósághoz.

Az atomszerkezeti ismeretekből nehéz kiszürni azokat az elemeket, amelyek nem csak a szakember számára érthetőek, hanem hozzáférhetőek az egyszerü érdeklődő számára is, különösen akkor, ha el akarjuk kerülni a tudománytalanság veszélyét magában rejtő durva leegyszerüsitéseket.

Az atomok központi része, az atommag

Az atom középpontjában a megközelitőleg 10^{-12}—10^{-13} cm sugaru atommag található, amely az atom amugy is rendkivül csekély térfogatának csak elenyésző hányadát foglalja el, nevezetesen az atommag billiószor kisebb térfogatu, mint maga az atom.

Ennek ellenére a magba van tömöritve az atom tömegének tulnyomó része. Ebből következik, hogy az atommag sürüsége rendkivül nagy.

Az atommag a bennefoglalt protonok miatt pozitiv töltésü. Minden egyes elem atomjának magja jól meghatározott számu protont foglal magába. Ez adja meg a magtöltések számát. A kémiai elemek atomjai éppen az atommagokba foglalt protonok számában különböznek egymástól.

A legegyszerübb atomszerkezetü elem, a hidrogén magjaban egy proton van, a héliumében kettő. Az utóbbi évtizedekben oly szédületes karriert befutott urán atommagjában 92 protont találunk.

Az atommag másik épitőköve, a protonéval egyenlő tömegü semleges részecske, a neutron. A neutronok száma nem befolyásolja döntően az elem kémiai jellegét. Olyannyira nem, hogy számos kémiai elemnek több féle atomja ismeretes, amelyeknek töltésszáma ugyanaz, de különböznek a neutronok számában, igy tömegükben is.

Egy kémiai elemnek csak a neutronok számában különböző atomjait izotópoknak nevezzük. Érdekesek a hidrogén izotópjai. A neutront nem tartalmazó egyszerü hidrogén atomon kivül ismeretes az egy neutronos nehéz hidrogén (deuterium) és a mesterségesen előállitott két neutronos tricium.

A protonokat és neutronokat együttesen nukleonoknak szokás nevezni. A nukleonokat összetartó erő természete még nem ismeretes. Az atommagon belül a részecskék között az ugy nevezett „erős kölcsönhatás" érvényesül, amely nem függ a részecskék elektromos töltésétől, tehát nem elektrosztatikus jellegü.

Az atommag nem mozdulatlan, tengelykörüli mozgást végez, magspinnel rendelkezik.

Az atommagban kémiai módszerekkel nem tudunk változást eszközölni. Ezt csak az atommagnak gyorsitott elemi részecskékkel, történő bombázásával érhetjük el. A magreakciók a legtöbb esetben elemátalakuláshoz vezetnek. Igy vált valóra az alkimisták két évezreden át kergetett álma, az „aranycsinálás" is.

Elektronhullámok a mag körül

A pozitiv töltésü atommagot a negativ elektromosságot hordozó elektronokból felépülő elektronfelhő veszi körül, amit elektronburoknak is neveznek.

Az elektronok száma megegyezik a magban lévő protonok számával. Igy, mivel a két részecske az azonos nagyságu, de ellentétes előjelü elemi töltést hordozza, az atom kivülről tekintve semleges részecske.

Az elektronok magkörüli mozgása igen bonyolult. Az elektronok, a többi mikrorészecskéhez hasonlóan kettős, — korpuszkuláris és hullám — természetüek. Ez azt jelenti, hogy a természetben található mikrorészecskékhez, tehát az elektronokhoz is anyagi hullámok tartoznak.

Ezeknek az elektronhullámoknak a mag körüli mozgását irja le a Schrödinger-egyenlet, melynek megoldásai elvezetnek az elektronok magkörüli pályáihoz, az ugynevezett orbitálokhoz. Az orbitálók energiájukban, geometriai alakjukban és szimmetriájukban különböznek egymástól.

Az elektronok ugyanakkor, részecske jellegüknél fogva, tengelykörüli mozgást is végeznek. Ez az elektrospin.

Az elemek kémiai viselkedését, jellegét, vegyülési képességét (vegyértékét) az atom elektronburkának (elektronhéjának) szerkezete, annak stabilitása határozza meg.

A kémiai elemek egymásközötti kölcsönhatásakor az elektronhéj lényeges változásokon megy át. Sor kerülhet elektronleadásra, elektronfelvételre és elektronok közössétételére. Igy jönnek létre a töltéssel rendelkező atomok (ionok), és a molekulák.

★

A bonyolult szerkezetü parányi atomok méreteire leginkább a következő hasonlat jellemző: egy gombostüfejben annyi vasatom van, hogy Földünk 3 milliárd lakójának mindegyikére 30 milliárd jutna belőle. Egy-egy atom átmérője ugyanis a 10^{-8} cm-nek alig néhányszorosa.

Az atomok parányi volta, összevetve szerkezetük bonyolultságával, az anyagi világ egyik valóságos tudományos „csodája".

Az atom s a benne rejlő gyakorlatilag korlátlan energia megismerésével és birtokba vételével az ember sohasem álmodott lehetőségek mezsgyéjéhez jutott el.

Gyógyitani, épiteni, a világürt meghóditani a parányi atomokban rejlő energiát felhasználva egyaránt lehet. De vájjon az atom világot pusztitó erők forrásává is.

Józanság, humánum vagy az esztelen rombolási vágy diadalmaskodik-e? Ez rajtunk, embereken s az embereket a nemes célokért küzdőtérre vivő szervezeteken és államokon mulik.

Jó tudni, hogy ennek a nemes küzdelemnek egyik szilárd bástyája hazánk. Románia Szocialista Köztársaság is.

Az energia mérték-egységei az atomfizikában

★ **1 elektronvolt**, 1 eV, energiája lesz az elektronnak akkor, ha légüres térben egy volt feszültségkülönbséget repül át.

★ **1 millió elektronvolt**, 1 megaelektronvolt, 1 MeV, energiát egy millió volt feszültségkülönbség szabad átrepülése után nyer az elektron.

★ **Ezer millió** (egy milliárd) **elektronvolt**, 1 giga elektronvolt, 1 GeV, a ma már szükséges mértékegység.

Felcsillanó új tudományos lehetőség

Az antianyag előállitása

Szeptember utolsó hetének tudományos szenzációja a Szovjetunióban az antihélium szabadalmazása volt. Az antihélium magokat, a 76 milliárd elektronvoltos szerpuhovi részecske-gyorsitóban állitották elő, s ezzel ujabb bizonyitékot szolgáltattak az antianyagról szóló elmélethez.

A természet sajátos szimmetriája

Lényege az, hogy minden elemi részecskének létezik egy „ikertestvére", ugynevezett antirészecskéje. Ezek tömege ugyanakkora, mint a normális részecskéé, csak elektromos töltése ellenkező előjelü.

1931-ben kezdődött az antirészecskék megismerésének érdekes története. Dirac angol fizikus, az atomszerkezetre megállapitott egyenletei alapján, matematikai uton arra a következtetésre jutott, hogy kell léteznie pozitiv elektromos töltésü elektronnak is.

Ez olyan elképesztő állitás volt akkor, hogy még ő maga is kétségbe vonta gondolatmenetének helyességét. A következő évben, 1932-ben azonban Anderson amerikai fizikus ködkamrában a kozmikus sugarak által okozott ködfonalakat fényképezte. Ezek erős mágnes sarkai között olyan görbülést mutattak, amely minden kétséget kizáróan az elektron tömegével egyező, de nem negativ, hanem pozitiv részecskének volt tulajdonitható.

E részecskének Anderson a pozitron nevet adta. Később kiderült, hogy amikor egy nagy energiáju foton (azaz a sugárzás energia-részecskéje) ütközik egy atommaggal, egy elektron és egy pozitron képződik. Ez az ugynevezett párképződés. Ezt figyelte meg Anderson a kozmikus sugárzásban.

Új energiaforrás

A pozitront ugyanolyan közönséges részecskének tekintették volna, mint az eddig ismert többi elemi részecskét, ha nem figyeltek volna meg egy rendkivüli tulajdonságot: azt, hogy ha egy pozitron elektronnal találkozik, a két részecske fotonná, azaz teljes egészében sugárzó energiává alakul át éspedig páronként körülbelül egy millió elektronvolt energia keletkezik.

Természetesen, ez fordítva is érvényes. Egy foton elektronra és pozitronra való bomlása egy millió elektronvolt energiát igényel.

A fizikusok a fantázia szárnyán száguldva merész elképzelésekkel lepték meg a tudományos világot. Ha sikerül a proton és a neutron antirészecskéjét, az antiprotont és antineutront előállitani, akkor annak sem volna akadálya, hogy egész atomok antiváltozatai létezzenek, azaz olyan atomok, amelyeknek magja antiprotonokból és antineutronokból épül fel. Az atommag körül pedig elektorok helyett pozitronok keringenek.

Ha pedig megvalósitják az atomok és antiatomok egyesitését, hatalmas mennyiségü energia felszabadulásával kell számolni; ezerszer többel, mint az atombombánál és billiószor többel, mint a jelenlegi legjobb rakéta hajtóanyagok elégetésekor. Ez érthető, hiszen csak egyetlen proton, illetve neutron körülbelül kétezerszer nagyobb tömegü, mint egy elektron és ezzel arányosan nagyobb energia szabadul fel egy-egy részecske és antirészecske egyesülésénél.

Elgondolás és megvalósitás

Bár világszerte lázas kutatómunka kezdődött a nagy fizikai laboratóriumokban, hogy az antiprotont előállitsák, ez csak a pozitron felfedezése után 23 évvel, 1955-ben sikerült két amerikai fizikusnak.

Ennek az volt az oka, hogy a proton és antiproton egyesitésénél nemcsak a fellépő energia növekszik, tömegeik arányában, hanem az antiproton létrehozásához is olyan energiamennyiség szükséges, amelyet csak a legmodernebb részecskegyorsitó berendezések képesek szolgáltatni. Igy azután, amikor a kaliforniai egyetemen elkészült a bevatron, amely 6000 millió elektronvoltra gyorsitotta a protonokat, sikerült 1955 őszén antiprotont előállitani és létezését biztosan kimutatni.

1956-ban az atommag elektromosan semleges alkotó részének párját, az antineutront is előállitottak. Bár sem a neutronnak, sem az antineutronnak nincs elektromos töltése, mégis ha a két részecske találkozik, tömegük energia alakjában szétsugárzik.

Az antihéliummag létrehozása

I. D. Prokoszkin, a Szovjetunió Tudományos Akadémiájának levelező tagja s az általa irányitott 38 fizikusból álló tudóskollektiva állitotta elő az antihélium atommagokat.

A szerpuhovi óriási részecskegyorsitóban 76 milliárd elektronvoltos protonokkal aluminiumlapot bombáztak és közben 240 milliárd negativ részecske között öt antihélium atommagot fedeztek fel.

El lehet képzelni, milyen mérhetetlen nehézségeket kellett legyőzni, amig alkalmas készüléket és módszert találtak ahhoz, hogy az egyéb részecskék óriási számából az antihélium magokat ki tudják szürni. Megmérték minden részecske töltését, sebességét, élettartamát, meghozzá néhány tizmilliárdod másodpercnyi pontossággal. E részecskék tartósan nem fordulhatnak elő környezetünkben, más anyaggal érintkezve szétsugárzás áldozatául esnek.

Ellenirányú gyorsitók

Kezdetben a természetes radioaktiv anyagokból kisugárzó részecskék energiáját használták fel atommagok változtatására. Ezek maximálisan 8 millió elektronvolt energiájuak.

Uj fejezet kezdődött a magfizikában, amikor a részecskék energiájának növelésére mesterséges gyorsitókat használtak. A legszellemesebb részecske-gyorsitót, a ciklotront, Lawrence amerikai fizikus készitette, 1932-ben. Ebben protonok köralaku pályán futnak, állandó erősségü mágnes és gyorsitó elektromos feszültség hatása alatt.

A ciklotron alkalmatlan az elektronok gyorsitására. Erre a betatron szolgál, amelyben a transzformátor működési elvét használják az elektronok gyorsitására.

Hazánkban a Bucuresti-i Atomfizikai Intézetben ciklotron 1957 óta, betatron pedig 1959 óta működik. E készülékeket teljes egészében hazai szakemberek tervezték és szerkesztették.

A ma működő óriási részecskegyorsitók, amelyek Brookhavenben (33 milliárd elektronvolt), Genfben 28, Dubnában 10, Szerpuhovban 76 milliárd elektronvolt energiáju részecskéket szolgáltatnak és különböző név alatt (bevatron, szinkrofazotron, kozmotron) ismeretesek, a ciklotron és betatron működési elvét egyesitik.

Nem egyszerü anti-atommagok, hanem teljes antiatomok előállitására még az ezek által szolgáltatott energia sem elegendő. A teljes antiatomok létrehozásához körülbelül ezer milliárd elektronvoltra lenne szükség. De hogyan érjék el ezt, hiszen a szerpuhovi gyorsitó körpályájának átmérője már fél kilométer és épitési költsége egymillió dollár, milliárd elektronvoltonként?

A legujabb hirek szerint Gerst Budker tervei alapján a Szovjetunióban a közeljövőben elkészül egy ellenirányu gyorsitó, amely az ezermilliárd voltos teljesitmény mellett ötvenszer olcsóbb és ötvenszer kisebb méretü lesz. Lényege az, hogy egy előgyorsitóban előállitott nagy sebességü részecske-nyalábot tároló gyürübe bocsátanak és ezzel ellenkező irányból egy másik részecskenyaláb érkezik. A két nyaláb ütközése sokkal nagyobb energiát eredményez, mintha az eddigi módszer szerint, a részecske-nyalábot nyugvó céltárgyra zuditanák. Remélhető, hogy az egymással szemben sugárzott antiproton és pozitron-nyalábokból antihidrogén atomok jönnek létre, mégpedig jelentős mennyiségben.

Antianyag a csillagokban

Addig is, amig megoldják az antiatomok előállitását, a csillagászok szorgalmasan vizsgálják a világürből érkező sugárözönt és végzik a rádióasztronómiai méréseket, amelyek lehetővé tették nemcsak az antianyag kimutatását, hanem az anyag és antianyag arányának megismerését a csillagok közötti térben, amely ugyan jóval ritkább a rendes anyagnál, de igy is jelentős sugárzás forrásának tekinthető.

A román kutatók sikerei az elemi részecskék fizikájában

Az elemi részecskék előállitására és vizsgálatára szükséges gépek teljesitőképessége, mérete, sulya és ezzel együtt elkészitésének, üzemeltetésének költsége egyre növekszik. Ezért vált államközi feladattá az atomkutatás.

Gyakorlatilag azt jelenti, hogy Genfben is, Dubnában is az Egyesitett Atommag Kutató Intézetekben nemzetközi, kiváló kutatókból alakult csoportok dolgoznak egy-egy probléma megoldásán. A Dubnában dolgozó román fizikusok közül A. Mihu jelentősen hozzájárult a minusz antiszigma hiperon elnevezésü elemrészecske felfedezéséhez.

Az együttmüködés egy másik módja, amelyet a Bucuresti-i Atomfizikai Intézet alkalmaz, hogy alapkisérleteket Dubnában végeznek el, a kutatások vizsgálata, értékelése Bucuresti-ben történik. Ilyen módon értek el kiváló eredményt a nukleonok és pionok ütközésének tanulmányozásánál, amelyet később a genfi kutatóintézet is igazolt.

Az oldalt FÁBIÁN GYÖRGY és RÉHON JÓZSEF szerkesztette

A mozgó elemi részecskék pályája a Wilson féle ködkamra segitségével láthatóvá tehető, megfigyelhető és lefényképezhető.

A fénykép egy proton és egy oxigén atommag ütközését örökiti meg: A rajz ugyanazt a jelenséget ábrázolja vázlatosan

A) beeső proton; B) helyéről kilökött oxigén atommag; C) visszapattanó proton.

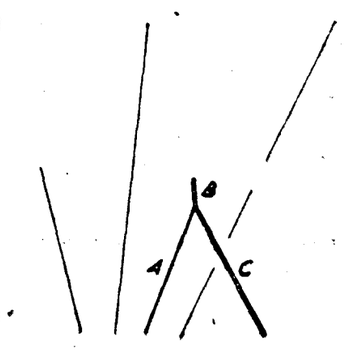

A mellékelt rajzon vázolt jelenség alapján fedezték fel a neutront. Ha berilliumot bombáznak alfa részecskékkel (hélium atommagok), akkor átlag 20 000 lövedékre jut egy olyan magátalakulás, melynek során neutron szabadul fel.

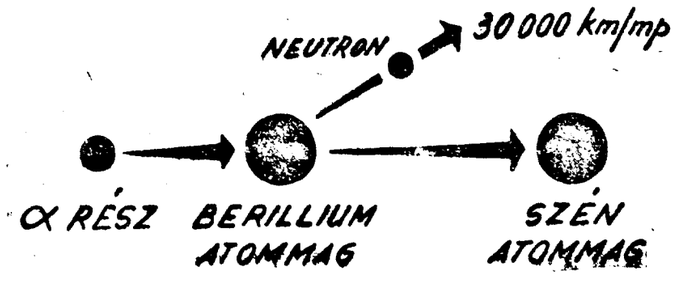

KÖZÖS KÖZLEMÉNY

(Folytatás az 1. oldalról)

zendő, 1972 tavaszára előirányzott ünnepségen.

A két elnök kedvezően vélekedik arról, hogy a két ország érdekeit szervei és szervezetei folytassák tevékenységüket a Duna közös hidroenergetikai potenciáljának további komplex kiaknázására.

Nicolae Ceaușescu elnök és Joszip Broz Tito elnök, pozitivan értékelve az eddigi eredményeket, hangsulyozta, még vannak hasznositható lehetőségek a román—jugoszláv együttműködés fokozására, gazdagitására és fejlesztésére. Külön kidomboritották a gazdasági kapcsolatok további kiépitésének jelentőségét és rámutattak, hogy a két ország kormánya, a román—jugoszláv gazdasági-együttműködési vegyesbizottság, a gazdasági vállalatok és szervezetek — amelyeknek eddigi munkájáról nagy elismeréssel nyilatkoztak — kutassák fel a gazdasági, tudományos és műszaki együttműködés bővitésének ujabb lehetőségeit, különösképpen a termelési kooperáció és szakositás bővitésének ujabb lehetőségeit olyan területeken, mint: petrokémia, gépipar, elektronika, automatika, a nyersanyagalap bővitése stb.

A két elnök ugyanakkor kidomboritotta annak szükségességét, hogy a tudományos, műszaki és kulturális intézmények és szervezetek közötti, a sajtószervek és más tömegtájékoztató eszközök közötti kapcsolatok és együttműködés fejlesztésével és fokozásával, valamint az ezek közötti közvetlen kapcsolatok erősitésével elmélyitsék a két ország népei szellemi értékeinek és más eredményeinek kölcsönös megismerését. Ugyanakkor jeszögezték, hogy ujabb intézkedéseket kell tenni a határövezeti kapcsolatok fokozására, különös figyelmet szentelve a Vaskapu vidékének rendezése és turisztikai hasznositása érdekében folyó együttműködésnek.

II.

A jelenlegi nemzetközi helyzettel kapcsolatos véleménycsere során ez alkalommal is kidomboritották a két fél álláspontjának és nézeteinek azonosságát vagy nagy közelségét a nemzetközi kapcsolatok lényeges kérdéseiben. Ugyszintén megállapitották azoknak az alapvető álláspontoknak és értékeléseknek időszerü jellegét, amelyeket a két elnök Brdo—Kranj-i találkozása alkalmából kiadott közös közlemény tartalmaz.

Nicolae Ceaușescu elnök és Joszip Broz Tito elnök ujból megerősitette Románia Szocialista Köztársaságnak és Jugoszlávia Szocialista Szövetségi Köztársaságnak azt az elhatározását, hogy a függetlenség, a szuverénitás, a jogegyenlőség, a kölcsönös előny, a belügyekbe való be nem avatkozás és a kölcsönös tisztelet elvei alapján fejlesztik baráti és sokoldalu együttműködési kapcsolataikat az összes szocialista országokkal, a világ többi államával, függetlenül társadalmi rendszerüktől, hogy a jövőben is elősegitik e béke megvédését és erősitését, a nemzetközi kérdések békés megoldását, az államok közötti enyhülés és megértés megszilárditását.

A két fél megelégedéssel állapitja meg, hogy a jelenlegi nemzetközi helyzetben egyre erőteljesebben érvényesülnek a szocializmus, a demokrácia és a béke erői, a népeknek és országoknak az a törekvése, hogy megtartsák és erősitsék nemzeti függetlenségüket, hogy csökkentsék a fejlődő és a fejlett országok közötti különbséget, a törekvés az egyenjogúságon alapuló nemzetközi megértésre és együttműködésre, egyre erőteljesebben érvényesül a harc az imperializmus, a kolonializmus, a neokolonializmus ellen, az agresszió, az uralom és a más államok belügyeibe való beavatkozás politikája ellen.

Nicolae Ceaușescu elnök és Joszip Broz Tito elnök megállapitja, hogy az utóbbi időben fokozódtak a közvetlen kontaktusok és véleménycserék különböző országok állam- és kormányfői között, ami hozzájárul az enyhülés előmozditásához, a nemzetközi kapcsolatok normalizálásához, és lehetőségeket tár fel az időszerü nemzetközi problémák békés megoldására, az államközi együttműködés további fejlesztésére. A két elnök kifejezte meggyőződését, hogy a világ időszerü problémáinak megoldásában aktivan részt kell venniük az összes nagy, közepes és kis országoknak; ez hatékony ut a béke biztositásához és erősitéséhez, a nemzetközi együttműködés előmozditásához és az összes népek jogos érdekeinek megvédéséhez.

A két elnök megelégedéssel hangsulyozta, hogy szüntelenül fejlődik az európai államok közötti enyhülés, együttműködés és megértés folyamata, amihez Románia Szocialista Köztársaság és Jugoszlávia Szocialista Szövetségi Köztársaság aktivan hozzájárul. Ugy véli, hogy a határok végleges jellegének és sérthetetlenségének elismerése, valamint az összes európai államok területi épségének tiszteletben tartása e folyamat elengedhetetlen előfeltétele.

A két fél kifejezte meggyőződését, hogy a Szovjetunió és az NSZK, valamint a Lengyel NK és az NSZK közötti egyezmény küszöbön álló ratifikálása kedvezően befolyásolja a helyzet pozitiv alakulását Európában. Ehhez hozzájárul a Nyugat-Berlinnel kapcsolatos egyezmény, az NDK és az NSZK közötti tárgyalások, valamint a CSSZK és az NSZK közötti tárgyalások. A felek jelentőséget tulajdonitanak továbbá a két német állam kapcsolatai normalizálásának, annak, hogy mindkettő teljes joggal részt vegyen a nemzetközi életben és a nemzetközi szervezetekben.

Nicolae Ceaușescu elnök és Joszip Broz Tito elnök ugy véli, létrejöttek a feltételek az európai biztonsági és együttműködési konferencia összehivásának intenzivebb előkészitésére, amely konferencián — az előkészités és a lefolytatás összes fázisaiban — egyenlő jogokkal vegyenek részt az összes európai országok, valamint az USA és Kanada. A két fél egyetért azzal, hogy minél hamarabb és feltételek nélkül meg kell kezdeni a sokoldalu tanácskozásokat Helsinkiben a konferencia egybehivásával kapcsolatos konkrét kérdések megvizsgálására, mert meggyőződésük, hogy ez a konferencia elősegiti egy olyan európai biztonsági rendszer felépitését, amely hatékonyan garantálja az összes európai államok békéjét, függetlenségét és szuverénitását, valamint az együttműködést a jogegyenlőség alapján.

Abból a meggyőződésből kiindulva, hogy a béke és a stabilitás Európában oszthatatlan, üdvözölve és támogatva azokat a jelenlegi pozitiv törekvéseket, amelyek a balkáni kapcsolatok fejlesztésére irányulnak, a két fél ugy véli, hogy a kétoldalu és sokoldalu egyenjogu együttműködés további erősitése, kormány és nem kormányzati szinten, az összes balkáni államok közötti megértés, bizalom és kölcsönös tisztelet további erősitése — amelyet Románia és Jugoszlávia békeszerető tevékenységével és politikájával elősegit — jelentős hozzájárulás lenne a kontinensen végbemenő jelenlegi pozitiv folyamatokhoz, a balkáni kapcsolatok, a barátság, a jószomszédság és az együttműködés meghonositásához és megszilárditásához, e térségnek atommentes övezetté való átalakitásához.

A két fél ujból kinyilvánitotta teljes szolidaritását és aktiv támogatását azon hősi harc iránt, amelyet Vietnam népe és a többi indokinai nép viv az amerikai agresszió ellen. A felek ugy vélik, hogy az indokinai háboru megszüntetése érdekében haladéktalanul vissza kell vonni az USA-nak és szövetségeseinek összes csapatait Dél-Vietnam, Laosz és Kambodzsa területéről, ami megteremtené a feltételeket a politikai megoldáshoz a vietnami, laoszi és khmer nép érdekeinek és akaratának megfelelően. A felek határozottan támogatják Dél-Vietnam ideiglenes forradalmi kormányának hét pontból álló javaslatait, mert meggyőződésük, hogy ezek a javaslatok reális alapot képeznek a békés, méltányos megoldás megtalálásához.

Kifejezve aggodalmukat a közelkeleti válság elhuzódásával kapcsolatosan, a két fél ugy vélí, hogy a Biztonsági Tanács 1967. november 22-i határozata reális alap a konfliktus politikai rendezésére. Ugyanakkor, a felek véleménye szerint a közel-keleti tartós béke megteremtéséhez meg kell oldani a palesztinai kérdést a palesztinai lakosság óhajának és nemzeti törekvéseinek megfelelően.

A két fél aggodalommal állapitja meg, hogy India és Pakisztán feszült viszonya, beleértve a menekültek kérdését is, veszély forrása a békére nézve. A felek remélik, hogy sikerül olyan békés megoldást találni, amely elvezet az övezetben fennálló viszonyok normalizálásához, a béke érdekében.

Kidomboritották az el nem kötelezett országok szerepét, amely országok hovatovább a függetlenségért, a nemzeti felszabadulásért, a fejlődő országok gazdasági haladásáért, az államok közötti egyenjogu kapcsolatok előmozditásáért, a nemzetközi légkör javitásáért, a társadalmi haladásért, a népek közötti békéért és együttműködésért folytatott küzdelem hatalmas erejeként jelentkeznek.

Nicolae Ceaușescu elnök és Joszip Broz Tito elnök a megbeszélések során ismét hangsulyozta, hogy az általános és teljes leszerelés, a nukleáris és konvencionális leszerelés megvalósitása továbbra is a nemzetközi közösség megkülönböztetett fontosságu és időszerü feladata marad, s hogy a leszerelési tárgyalások eddigi eredményei — noha pozitivan értékelt nemzetközi egyezmények születtek ilyen irányban — nem felelnek meg a népek várakozásának, annál is inkább, mert folytatódik a fegyverkezési hajsza, beleértve a föld alatti nukleáris kisérleteket is.

A két elnök ugy véli, a pusztító nukleáris háboru veszélye kiküszöbölésének egyetlen utja eltiltani az atomfegyverek használatát, megszüntetni e fegyverek gyártását és teljesen megsemmisiteni a felhalmozott készleteket, aminek elsődleges fontosságot kell tulajdonitani. Ugyszintén intézkedni kell a bakteriológiai és vegyi fegyverek, az összes tömegpusztító eszközök teljes eltiltásáról.

Románia Szocialista Köztársaság és Jugoszlávia Szocialista Szövetségi Köztársaság sikraszáll gyakorlati leszerelési részintézkedések megvalósitásáért, mint például: az összes államok katonai költségvetésének befagyasztása és csökkentése; lemondás a más államok területén rendezett hadgyakorlatokról, ujabb katonai támaszpontok, ujabb nukleáris fegyverek idegen területre való telepitésének eltiltása; idegen katonai támaszpontok felszámolása, a csapatok visszarendelése a nemzeti határok mögé; atommentes övezetek kialakitása a világ különböző részein; a katonai tömbök felszámolása és igy tovább.

A felek támogatják egy általános leszerelési értekezlet összehivását a világ összes államainak részvételével.

A két elnök hangsulyozta, hogy a fejlődő országok gazdasági haladása, a fejlődő és a fejlett országok közötti különbségek csökkentése és felszámolása lényeges követelmény az egyetemes béke és haladás szempontjából.

A jugoszláv fél tájékoztatta a román felet a „77-ek" csoportja limai találkozójának eredményeiről; a találkozó a fejlődés problémáit vizsgálta meg. Mindkét fél kidomboritotta az Egyesült Nemzetek Kereskedelmi és Fejlesztési Konferenciája (UNCTAD) III. ülésszakának jelentőségét.

Románia, amely maga is a fejlődés utját járja, hangsulyozza a fejlődő államok közötti együttműködés elmélyitésének szükségességét, annak a szükségességét, hogy minden egyes fejlődő ország fokozza erőfeszitéseit a gazdasági haladás utján, ezeket az erőfeszitéseket pedig a gazdaságilag fejlett országok szükségszerü támogatásával egyesitsék.

A két fél ez alkalommal is hangsulyozta, hogy az Egyesült Nemzetek Szervezetére mint a nemzetközi együttműködés, a világbéke és biztonság fontos és szükséges eszközére megkülönböztetett szerep hárul. Pozitivan értékelte az ENSZ-közgyülés 26. ülésszakának eredményeit, elsősorban azt, hogy helyreállitották a Kinai Népköztársaságnak, mint az egész kinai nép egyetlen törvényes képviselőjének a törvényes ENSZ-jogait, amiért Románia és Jugoszlávia határozottan sikraszállt, ami történelmi jelentőséggel bir és kifejezi a jelenkori nemzetközi életben mutatkozó pozitiv tendenciákat. Egyidejüleg szükségesnek tartják megvalósitani az ENSZ teljes egyetemességét a két német állam, az NDK és az NSZK, valamint más olyan államok felvételével, amelyek nem tagjai a világszervezetnek, de eleget tesznek az ENSZ-alapokmányban megjelölt feltételeknek. Az ENSZ sikeres működésének egyik alapfeltétele, hogy az összes tagállamok aktivan részt vegyenek a nemzetközi élet problémáinak megoldásában.

Nicolae Ceaușescu elnök és Joszip Broz Tito elnök megállapodott, hogy a két ország kormánya rendszeresen tanácskozzék a nemzetközi és közös érdekü kérdésekről.

III.

Nicolae Ceaușescu, a Román Kommunista Párt főtitkára és Joszip Broz Tito, a Jugoszláviai Kommunisták Szövetségének elnöke véleménycserét folytatott a Román Kommunista Párt és a Jugoszláviai Kommunisták Szövetsége közötti elvtársi együttműködés, barátság és szolidaritás gyümölcsöző fejlődését — a két ország sokoldalu kapcsolatai tartós fejlesztésének döntő tényezőjét —, hangsulyozták a két pártnak azt az elhatározását, hogy a jövőben is a barátság és a kölcsönös tisztelet szellemében véleménycserét folytatnak, kölcsönösen tanulmányozzák a szocialista építésben és a szocialista társadalmi kapcsolatok tökéletesitésében szerzett tapasztalatokat és előmozditják a helyi pártszervezetek, tudományos és más intézetek közötti együttműködés, továbbfejlesztését.

A Román Kommunista Párt nevében, illetve a Jugoszláviai Kommunisták Szövetsége nevében, a Román Kommunista Párt főtitkára és a Jugoszláviai Kommunisták Szövetségének elnöke ebből az alkalomból is állást foglalt a kapcsolatok fejlesztése és további előmozditása mellett az összes kommunista és munkáspártokkal, a függetlenség és az egyenjogu együttműködés, a kölcsönös tisztelet és bizalom, az internacionalista szolidaritás, a mások belügyeibe való be nem avatkozás elvei alapján, és minden egyes pártnak azon joga alapján, hogy önállóan és alkotóan maga dolgozza ki a marxizmus-leninizmus alapján bel- és külpolitikáját a saját országa feltételeinek megfelelően. A felek kifejezik azt a meggyőződésüket, hogy ezen az alapon kifejleszthető a gyümölcsöző együttműködés és felépithető az egyenjogu kommunista és munkáspártok egysége, ami erőteljesen elősegitené a szocializmusnak mint világfolyamatnak a megszilárditását.

A felek hangsulyoztak azt a szerepet, amelyet napjainkban a munkásosztály, a széles tömegek, az összes kontinensek népei betöltenek a haladásért és demokráciáért, a nemzeti függetlenségért és a haladó gazdasági, társadalmi fejlődésért vivott harcban, valamint ezek részvételének a jelentőségét a nemzetközi élet alapvető kérdéseinek megoldásában.

A Román Kommunista Párt és a Jugoszláviai Kommunisták Szövetsége ismét kijelenti, meggyőződése, hogy fejleszteni kell az egyenjogu együttműködést a szocialista, demokratikus, felszabaditási pártokkal és forradalmi mozgalmakkal, az összes antiimperialista erőkkel. A két párt kinyilvánitja teljes támogatását és szolidaritását ezekkel az erőkkel, köszönti sikereiket és győzelmeiket az imperializmus, a kolonializmus, az idegen uralom összes formái ellen, a szabadságért, békéért, demokráciáért és társadalmi haladásért vivott harcban.

★

Nicolae Ceaușescu elnök és Joszip Broz Tito elnök megelégedéssel állapitotta meg a román—jugoszláv kapcsolatok fejlesztésében elért eredmények gazdag mérlegét, pozitivan értékelte a párt- és államvezetőségek képviselői közötti tanácskozásokat, tájékoztatás- és véleménycseréket, s megállapodott, hogy a két párt, kormány, a két ország összes többi megfelelő tényezője továbbra is határozottan munkálkodjék a román—jugoszláv barátság és sokoldalu együttműködés erősitésén, a román és a jugoszláv nép érdekében, a szocializmus és a béke ügye érdekében.

Temesvár,
1971 november 24.

NEMZETKÖZI ÉLET

ENSZ

Hazánk képviselőjének felszólalása a politikai és biztonsági bizottság ülésén

NEW YORK. — Constantin Alexandroaie, az Agerpres tudósitója jelenti:

Az ENSZ-közgyülés politikai és biztonsági bizottsága folytatja a fegyverkezési hajszával és a katonai kiadások következményeivel kapcsolatos napirendi pont vitáját. Mint ismeretes, a kérdés napirendre tüzését Románia az előző ülésszakon javasolta, s most U Thant főtitkárnak a fegyverkezés következményeiről készitett jelentése kapcsán került napirendre.

Corneliu Bogdan, hazánk képviselője felszólalásában hangsulyozta, az összes országoknak a lehető leghamarabb ujabb és határozott erőfeszitéseket kell tenniük, hogy meglehessen állitani a fegyverkezési hajszát és eredményt lehessen elérni az általános leszerelés utján. Az intézkedések sürgősségét abból kiindulva kell megállapitani, hogy a nukleáris fegyverek és a többi tömegpusztító fegyverek milyen hatással vannak a népek gazdasági és társadalmi életére, a világ békéjére és biztonságára. Küldöttünk szemléltető adatokat idézve az elképzelhetetlenül nagy katonai kiadásokról, kijelentette, hogy a fegyverkezés arányai már összeegyeztethetetlenek a nemzetek normális gazdasági, politikai és társadalmi haladásával.

Befejezésül a szónok hangsulyozta, támogatja U Thant ENSZ-főtitkár javaslatát, hogy az ENSZ tartsa állandóan szem előtt a fegyverkezési hajsza társadalmi és gazdasági következményeinek problémáját és háromévenként állitson össze tanulmányt erről a kérdésről annak érdekében, hogy érthetővé váljon a fegyverkezési hajsza káros következménye, s igy fokozódjon a harc az általános és teljes leszerelésért.

Megnyilt a Német KP II. kongresszusa

DÜSSELDORF. — Petre Stăncescu tudósitása:

A düsseldorfi Messehalle teremben csütörtökön megnyilt a Német Kommunista Párt II. kongresszusa. A munkálatokon 606 delegátus és 245 meghivott vendég vesz részt, köztük nyugatnémet demokratikus szervezetek képviselői, valamint egyes kommunista és munkáspártok küldöttségei. A Román Kommunista Párt Központi Bizottsága részéről Leonte Răutu elvtárs, az RKP KB Végrehajtó Bizottságának tagja és Ștefan Andrei elvtárs, az RKP KB póttagja vesz részt.

A kongresszus jóváhagyta a Baden-Württemberg tartományi fémipari munkások revendikativ harcával való szolidaritási határozatot.

A kongresszus napirendjén szerepel az NKP Igazgató Bizottságának jelentése, az NKP kongresszusának téziseire vonatkozó tervezetről szóló jelentés a két dokumentum megvitatása és a párt vezető szerveinek megválasztása.

Ezután a kongresszusi küldöttek egyöntetüen megválasztották Max Reimant a Német KP tiszteletbeli elnökévé.

Az első napirendi pont keretében Kurt Bachman, a Német Kommunista Párt elnöke előterjesztette a párt Igazgató Bizottságának jelentését.

A kongresszus folytatja munkáját.

Indiából és Pakisztánból jelentik

Csütörtök délután a Press Trust of India hirügynökség arról számolt be, hogy a pakisztáni tüzérség indiai terület elleni támadása következtében öt ember életét vesztette, 28 megsebesült.

Indira Gandhi miniszterelnök a parlament alsóházában közölte, hogy az indiai hadsereg november 21-én 13 tankot megsemmisitett, amikor a pakisztáni erők támadást intéztek Boyra övezetében. A miniszterelnök azt állitotta, hogy november 22-én négy pakisztáni repülőgép támadást intézett indiai hadállások ellen, s hogy három támadó gépet lelőttek.

Az indiai kormány november 24-én megvizsgálta az indiai—pakisztáni határhelyzetet — közölte a United News of India hirügynökség. Az ülésen Indira Gandhi hangoztatta, hogy India minden lehetőt megtesz, hogy elkerülje a háborut Pakisztánnal.

★

Pakisztáni katonai szóvivők közölték november 24-én, hogy indiai csapategységek Pakisztán öt tartományában inditottak támadást — jelenti a Reuter. Hozzátették, hogy a pakisztáni hadsereg az elmult 24 órában visszaverte az indiaiak valamennyi támadását. Amint a daccai rádió közölte, indiai csapatok, vadászrepülőgépek és tüzérség támogatásával szerdán támadást intéztek a Dinazspur állami Hili helység ellen, s hogy a pakisztáni alakulatok a támadást visszaverve, 100 személyt megöltek vagy megsebesitettek és felgyujtottak két tankot. A rádió jelentése szerint az indiai támadásoknak sikerült bizonyos rést ütni a pakisztáni védelemben, de a támadást megállitották.

A Reuter tudósitója egy pakisztáni szóvivőre hivatkozva Rawalpindiből azt jelentette, hogy csütörtök délután több órás indiai tüzérségi támadást intéztek a kelet-pakisztáni Dinazspur állam Balurghat nevü helysége ellen.

Yahia Khan tábornok, Pakisztán elnöke csütörtökön azt hangoztatta, hogy el akar kerülni minden katonai összetüzést az övezetben.

Corneliu Burtică megbeszélései Pekingben

PEKING. — Ion Gălățeanu, az Agerpres tudósitója közli:

Cornel Burtică, román külkereskedelmi miniszter csütörtökön megbeszélést folytatott Paj Szian-kuoval, a Kinai NK külkereskedelmi miniszterével. A baráti légkörben lefolyt találkozón a jövő évi kereskedelmi egyezmény kérdéseiről volt szó. Részt vett Aurel Duma, pekingi román nagykövet.

Ugyanaznap a román miniszter találkozott Han Szun-gennel, a külgazdasági kapcsolatok miniszterének első helyettesével. Megvizsgálták a kinai gyártmányu berendezések Romániába irányuló szállitására vonatkozó jegyzőkönyv teljesitését és áttekintették a kinai és román szakemberek közötti együttműködést.

A Biztonsági Tanács határozata

A Biztonsági Tanács határozatot fogadott el, s ebben követeli, hogy Portugália azonnal vessen véget minden erőszakos akciónak, amely Szenegál ellen irányul. A Burundi, Siera Leone és Szomália által előterjesztett határozat követeli, hogy Portugália haladéktalanul biztositsa a Guinea-Bissau-i népnek az önrendelkezéshez és a függetlenséghez való jogát. A dokumentumot egy ENSZ különbizottság jelentése alapján dolgozták ki. Mint ismeretes a mult évben a portugál csapatok sorozatos támadásai nyomán ENSZ-bizottság utazott Szenegálba, hogy a helyszinen tanulmányozza a helyzetet.

Űrhíradó

Kiválóan működik a Mars—3 szovjet bolygóközi állomás fedélzetén elhelyezett francia berendezés. Mint ismeretes a Mars—3-at ez év májusában lőtték fel — közli a TASZSZ.

A francia müszerek a szovjet—francia békés célu ürkutatási programnak megfelelően a Nap radiósugárzásának összetételét tanulmányozza. A meudoni francia megfigyelőközpont szakemberei által előállitott készülék a Stereo elnevezésü kisérlet keretében minden nap ugyanabban az órában lép működésbe.

★

A Mariner—9 amerikai ürszonda pénteken a Deimosról, a Mars távolabbi holdjáról készit felvételeket. A Jet Propulsion Laboratory szakemberei remélik, hogy a felvételeket nem zavarja a bolygó felületén tovább tartó porvihar. A Deimos 8 kilométer átmérőjü és pár ezer kilométer magasban kering a bolygó körül. A másik Mars-hold, a Phobos, kétszer akkora, de röppályája közelebb van a bolygóhoz.

A Megyei Községgazdálkodási Vállalat
Arad, Bucura utca 4 szám.

alkalmaz

— 15 GÉPKICSIVEZETŐT, B C D E POKOZATU JOGOSITVÁNNYAL
— 10 LAKATOST
— 2 AUTÓDARUKEZELŐT
— 5 GÉPÉSZT
— 10 SZAKKÉPZETLEN MUNKÁST

Felvételi feltételek a 914/1968-as MTH értelmében. Részletes tájékoztatást adnak a vállalat személyzeti-adminisztrativ osztályán, a 128—52 (905-ös belső) telefonon naponta 7.15—14 óra között. (1017)

LEGFRISSEBB HÍREINK

Hanoiban és Koppenhágában egyidejüleg kiadott hivatalos közlemény szerint Vietnam DK és Dánia kormánya elhatározta, hogy nagykövetségi szinten felveszi a diplomáciai kapcsolatokat.

Nagy-Britannia kérésére csütörtökön összeült az ENSZ Biztonsági Tanácsa, hogy meghallgassa sir Colin Crowe állandó ENSZ-megbizott jelentését a brit kormány és a rhodesiai hatóságok között nemrég megkötött egyezményről.

A VNA hirügynökség jelentése szerint Hanoiban és Osloban csütörtökön közölték, hogy Vietnam DK kormánya és Norvégia kormánya megállapodott a diplomáciai kapcsolatok felvételében. A két ország nagykövetségi szinten létesit diplomáciai kapcsolatot.

A TASZSZ jelentése szerint csütörtök reggel a szovjet távolkeleten, Kamcsatka-félszigeten 8. fokozatu földrengést jeleztek a müszerek. A földrengés epicentruma a Csendes-óceánban, Petropavloszktól 120 kilométere délkeletre volt. Petropavlovszk városban és 300 kilométeres körzetben fél percen át érezték a földrengést. Jelentősebb anyagi károkról nem érkezett jelentés, a vállalatok és intézmények folytatják tevékenységüket.

A müholdas távközlési rendszerek fejlesztési programja keretében a Szovjetunióban felbocsátották a Molnyija—2-őt. A mühold, amely nagy magasságban, elliptikus pályán helyezkedett el, a szovjetunióbeli nagy távolsági távközlést és a szovjet televizióközpont adásainak közvetitését fogja biztositani.

Olaszország déli része felé tart az északról beáramlott hideghullám. Toscana övezetében 30 centiméteres hó hullott, a 100 kilométeres óránkénti sebességgel tomboló szél hatalmas hullámokat kelt a nápolyi öbölben. A Vezuvot vastag hótakaró boritja. A hideg légrétegek Szardiniába is beáramlottak. A meteorológusok továbbra is havazást és hideg időt jósolnak.

Bonnban november 24-én folytatódtak és éjfél utánig tartottak a tárgyalások Michael Kohl, a Német DK Minisztertanácsának államtitkára és Egon Bahr, az NSZK Szövetségi Kancelláriájának államtitkára között — jelenti az ADN hirügynökség. Michael Kohl csütörtökön Berlinbe repült, majd még aznap visszatért Bonnba, s folytatta tárgyalásait Egon Bahrral.

Fam Van Dong miniszterelnök és a vietnami küldöttség több tagja csütörtökön Sanghajba utazott — közli az Uj Kina hirügynökség. A vendégeket elkisérte Csu En-laj és más kinai hivatalos személyek.

Szerdán erős földrengés volt Amchitka-sziget nyugati partjai közelében. A Reuter szerint ez a harmadik nagyobb kéregmozgás a november 6-án végrehajtott amerikai föld alatti atomrobbantás óta.

Chilei körutazását folytatva, Fidel Castro kubai miniszterelnök ellátogatott több bányászhelységbe. Fidel Castrot vendégül látták az El Teniente bánya — a világ legnagyobb külszini rézkitermelése — munkásai is.

A Szerszámgépgyár

rövid időtartamú szakképesitési tanfolyamot szervez

marós szakmában (8 hónap), a termelésből való kiemeléssel, valamint ipari festők részére (6 hónap) a termelésben való részvétellel.

Feltételek: a 7—8 osztályos általános iskola elvégzése és állandó Arad megyei lakhely.

alkalmaz

— ESZTERGÁLYOSOKAT
— LAKATOSOKAT
— MARÓSOKAT

(1015)

Vörös Lobogó szerkesztősége: Republicii ut 81. szám. Telefon 124-14, 116 92, 130 87, 151-67, 146-74. Kiadóhivatal: 128-34. Nyomda: 120-77. Tip. Arad.

40 168